

SLUŽBENI VJESNIK

BISKUPIJE KRK

God. 2012.

broj 4

BISKUPOVA RIJEČ NA POČETKU ŠKOLSKE I VJERONAUCNE GODINE

Poštovani i dragi roditelji, učitelji, vjeroučitelji i učenici!

Svima vam stavljam na srce da, koliko je do vas i uz Božju pomoć, poradite na tome da ova radna godina doprinese stjecanju znanja i odgoju u ljudskim kvalitetama koje oplemenjuju i omogućuju dostojan život. Na mnogim područjima u društvu vlada veliko neznanje, a ono vodi u robovanje i gubitak ljudskog dostojanstva. Napredujte u znanju i mudrosti pred Bogom i ljudima!

Roditelji, poznato je da je za oblikovanje ljudske osobnosti najvažnije vrijeme do treće godine života, dakle prije stupanja u dječji vrtić. U tom razdoblju odgoj spada isključivo na roditelje. Ni u tom ni u kasnijim razdobljima nemojte se, dragi roditelji, oslanjati isključivo na vrtić, školu ili župski vjeronauk kao da te institucije mogu preuzeti i dati sve što je potrebno za odgoj vašega djeteta, a posebno odgoj u vjeri. Temeljne se vrednote usađuju u roditeljskoj kući gdje vlada ljubav koja je strpljiva i zato učinkovita.

Želim podržati i ohrabriti, vas vjeroučitelji i vjeroučiteljice i odgajateljice u vjeri. Dobro znate da se vaš rad ne može smatrati samo radnom obavezom.

Vi imate poziv i to ne samo da predajete nego i da svjedočite i predstavljate osobu Isusa Krista, najizvršnijeg, najizgrađenijeg i najotmjenijeg čovjeka koji je ikada postojao. Da! Njega, samoga Boga – čovjeka obznanjujete. Navješćujete ono vječno, neprolazno. Ljudska bijeda često ne dopire do tih visina pa ih u svojoj umišljenosti prezire. Neka vas to ne obeshrabri nego budite ponosni, kako nam savjetuje sveti Petar. I sam Isus nas poziva da se radujemo i čak od veselja poskakujemo kada smo ozloglašeni ili nas smatraju manje vrijednima zbog kršćanskog poziva. Velika nam nagrada pripada. Zato budite hrabri, ali i puni razumijevanja za ljudsku ograničenost.

Učenici, svako se odgajanje čini mukotrpnim, ali na koncu donosi plod zadovoljstva i blagoslova. Nemojte se pouzdavati u jeftina obećanja koja ne donose dobra rješenja. Ima dosta prigoda koje za jedan časak radosti donose tisuću dana žalosti. One koji su hrabri Bog nikada ne napušta, nego pomaže, prašta i vodi.

Na sve zazivam Božji blagoslov i majčinsku zaštitu Djevice Marije.

U Krku, na Ime Marijino, 12. rujna 2012.

VAŠ BISKUP:

✠ Valter

DOKUMENTI

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA SVJETSKI MISIJSKI DAN 2012.

«POZVANI OKO SEBE ŠIRITI SVJETLO RIJEČI ISTINE» (APOST. PISMO PORTA FIDEI, 6)

Draga braćo i sestre!

Proslava Svjetskog misijskog dana ove godine ima sasvim posebno značenje. Pedeseta obljetnica koncilskog dekreta *Ad gentes*, otvorenje Godine vjere i Biskupske sinode na temu nova evangelizacija pridonose tome da se ponovno potvrdi spremnost Crkve s većom se hrabrošću i žarom zauzeti u *missio ad gentes* da poruka evanđelja dopre i do najudaljenijih krajeva svijeta.

Drugi vatikanski koncil, na kojem su sudjelovali katolički biskupi iz svih krajeva svijeta, bio je jasni znak univerzalnosti Crkve, jer se na njemu prvi put okupio tako veliki broj koncilskih otaca iz Azije, Afrike, Latinske Amerike i Oceanije. Bilo je među njima biskupa misionara i domaćih biskupa, pastira zajednica rasutih među nekršćanskim pučanstvom, koji su na Koncil predstavili sliku Crkve prisutne na svim kontinentima i približili složene stvarnosti tadašnjeg takozvanog «Trećeg svijeta». Obogaćeni iskustvom pastoralnog djelovanja u mladim Crkvama i u Crkvama u nastajanju, nošeni poletom za širenjem Božjeg kraljevstva oni su značajno pridonijeli ponovnom potvrđivanju nužnosti i urgentnosti evangelizacije *ad gentes* i samim tim stavljanju misijske naravi Crkve u središte ekleziologije.

Misionarska ekleziologija. Taj pogled nije ni danas iščeznuo, štoviše doživio je plodno teološko i pastoralno promišljanje i, istodobno, predstavlja se s obnovljenom nužnošću jer se povećao broj onih koji još uvijek ne poznaju Krista: «Golem broj ljudi još uvijek čeka Krista», govorio je blaženi Ivan Pavao II. u enciklici *Redemptoris missio* o trajnoj vrijednosti misijske naredbe, te dodao: «Ne možemo ostati mirni promatra-

jući na milijune svoje braće i sestara koji su također otkupljeni Kristovom krvlju, koji žive ne znajući za Božju ljubav» (86). I ja sâm sam, prilikom proglašenja Godine vjere, napisao da Krist «danas kao i nekoć – šalje nas po putovima svijeta da naviještamo njegovo evanđelje svim narodima na zemlji» (Apost. pismo *Porta fidei* 7). To naviještanje, kako je govorio također sluga Božji Pavao VI. u apostolskoj pobudnici *Evangelii nuntiandi*, «nije nešto neobvezatno: po naredbi Gospodina Isusa to je njezina dužnost da bi ljudi mogli vjerovati i da bi se spasili. Da, ta poruka je neophodna. Ona je jedinstvena. Nemoguće ju je nečim drugim nadomjestiti» (5). Trebamo se stoga vratiti istom onom apostolskom poletu što je resio prve kršćanske zajednice koje su, premda male i nezaštićene, bile kadre, naviještanjem i svjedočenjem, širiti evanđelje u čitavom tada poznatom svijetu. Ne čudi zato što su Drugi vatikanski koncil i kasnije crkveno učiteljstvo na poseban način insistirali na misijskom poslanju koje je Krist povjerio svojim učenicima i koje mora biti zadaća čitavog Božjega naroda: svećenika, đakona, redovnika, redovnica, laika. Zadaća naviještanja evanđelja u svim dijelovima svijeta u prvom redu spada na biskupe, koji su izravno odgovorni za evangelizaciju u svijetu, bilo kao članovi biskupskog zbora, bilo kao pastiri krajevnih Crkava. Oni su, naime, «posvećeni ne samo za neku biskupiju nego za spasenje svega svijeta» (Ivan Pavao II., *Enc. Redemptoris missio*, 63), «glasnici vjere koji će dovesti nove učenike Kristu» (*Ad gentes*, 20) i čine «vidljivim misijski duh i žar Božjega naroda, tako da cijela biskupija postaje misionarskom» (isto, 38).

Prioritet evangeliziranja. Poslanje naviještanja evanđelja ne iscrpljuje se stoga, za jednog pastira, u pozornosti prema dijelu Božjeg naroda povjerenog njegovoj pastoralnoj brizi, niti u slanju ponekog svećenika, laika ili laikinje fidei donum. Ono mora zahvaćati cjelokupno djelovanje krajevne Crkve, sva njezina područja, riječju, čitavo njezino biće i djelovanje. Drugi vatikanski koncil je na to jasno ukazao a kasnije učiteljstvo to je snažno potvrdilo. To zahtijeva stalno prilagođavanje načinâ života, pastoralnih planova i biskupijske organizacije toj temeljnoj dimenziji crkvenosti, osobito u našem svijetu izloženom stalnim promjenama. To vrijedi također za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, kao i za crkvene pokrete: sve sastavnice velikog mozaika Crkve moraju se osjetiti snažno pozvanima od Gospodina naviještati evanđelje, da bi se Krista naviještalo posvuda. Mi pastiri, redovnici, redovnice i svi koji u Krista vjeruju, moramo ići stopama apostola Pavla, koji, «sužanj Krista Isusa za vas pogane» (Ef 3, 1), je radio, trpio i borio se da evanđelje donese među pogane (usp. Kol 1, 24-29), ne štedeći snage, vrijeme i sredstva da pomogne drugima da upoznaju Kristovu poruku.

I danas misija ad gentes mora biti stalni obzor i paradigma svakog crkvenog djelovanja, jer ono što Crkvu čini prepoznatljivom jest vjera u Božje otajstvo, koje se objavilo u Kristu da nama donese spasenje, i poslanje da njega svjedoči i naviješta svijetu, sve do njegova ponovnog dolaska u slavi. Poput svetog Pavla moramo biti pozorni prema onima koji su daleko od Crkve, prema onima koji ne poznaju Krista i nisu iskusili Božje oćinstvo, sa svijeću da «se suradnja danas proširuje na nove oblike koji uključuju ne samo ekonomsku pomoć nego i izravno sudjelovanje u evangelizaciji» (Ivan Pavao II., Enc. Redemptoris missio, 82). Proslava Godine vjere i Biskupske sinode o novoj evangelizaciji bit će zgodne i korisne prigode za ponovno pokretanje misionarske suradnje, poglavito u ovom drugom pogledu.

Vjera i navještaj. Silna želja da naviještamo Krista potiče nas da zavirimo u povijest da bismo ondje otkrili probleme, težnje i nade čovječanstva, koje Krist mora ozdraviti, očistiti i ispuniti svojom prisutnošću. Njegova je poruka, naime, trajno aktualna, utkana je u samo središte povijesti i kadra je dati odgovor na najdublje nemire svakoga čovjeka. Zbog toga Crkva, u svim svojim sastavnicama, mora biti svjesna da «beskrajni obzori crkvenog poslanja i složenost sadašnje situacije danas traže obnovljene načine da bi mogli priopćavati učinkovito Riječ Božju» (Benedikt XVI., Posinod. apost. pobud. Verbum Domini, 97). To zahtijeva, prije svega, novo prianjanje osoba i zajednica vjerom uz Evanđelje Isusa Krista, «u času duboke promjene kao što je ova kroz koju prolazi čovječanstvo» (Apost. pismo Porta fidei, 8).

Jedna od prepreka zanosu evangelizacije, naime, je kriza vjere, ne samo u zapadnome svijetu, već u velikom dijelu svijeta, koji ipak i dalje žeda za Bogom i mora biti pozvan i doveden za stol kruha života i vode žive, poput Samarijanke koja dolazi na Jakovljevi zdenac i razgovara s Isusom. Kao što pripovijeda evanđelist Ivan, zgoda s tom ženom je posebno značajna (usp. Iv 4, 1-30): ona susreće Isusa, koji je traži piti, ali joj zatim govori o novoj vodi, koja može zauvijek ugасiti žeđ. Žena na početku ne razumije, ostaje na materijalnoj razini, ali ju Gospodin polako vodi do vjere koja je navodi da prepozna u njemu Mesiju. I u vezi s tim sveti Augustin kaže: «pošto je prihvatila u srcu Krista Gospodina, što je drugo mogla učiniti [ta žena] već ostaviti svoju amforu i pohitati da navijesti Radosnu vijest?» (Homilija 15, 30). Susret s Kristom kao živom osobom koja gasi žeđ srca naprosto mora dovesti do želje da s drugima podijelimo radost te prisutnosti i da im pomognemo upoznati Krista da bi i oni sami iskusili tu radost. Treba s obnovljenim oduševljenjem širiti vjeru da bismo promicali novu evangelizaciju zajednica i zemalja najstarije kršćanske tradicije, koji gube vezu s Bogom,

tako da ponovno otkriju radost vjerovanja. Briga za evangelizaciju ne smije nikada ostati na marginama crkvenog djelovanja i kršćaninova osobnog života, već ga mora snažno karakterizirati, sa sviješću da smo u isti mah i oni kojima je evanđelje namijenjeno i oni koji su pozvani evanđelje širiti. Središte navještaja ostaje uvijek isto: kerigma Krista umrlog i uskrslog za spas svijeta, kerigma Božje apsolutne i potpune ljubavi prema svakom muškarcu i svakoj ženi, koja ima svoj vrhunac u slanju vječnoga i jedino-rođenog Sina, Gospodina Isusa, koji se nije sustezao preuzeti na sebe siromaštvo naše ljudske naravi, već ju je ljubio i otkupio, prinijevši samoga sebe na križu, od grijeha i smrti. Vjera u Boga, u tome naumu ljubavi što ga je Krist ostvario, je prije svega dar i otajstvo koje treba prihvatiti u srcu i životu i za kojeg treba uvijek zahvaljivati Gospodinu. Ali vjera je dar koji nam je dan zato da ga dijelimo s drugima; to je talent kojeg smo primili zato da može donijeti ploda; to je svjetlo koje ne smije ostati skriveno, već mora svijetliti čitavoj kući. To je najvažniji dar koji nam je dan u našem životu i kojeg mi ne smijemo zadržati samo za sebe.

Navještaj postaje ljubav. «Jao meni ako evanđelja ne navješćujem», govorio je apostol Pavao (1 Kor 9, 16). Te riječi snažno odzvanjaju za svakog kršćanina i za svaku kršćansku zajednicu na svim kontinentima. I za Crkve na misijskim područjima, a to su uglavnom mlađe, tek nedavno osnovane Crkve, misionarstvo je postalo jedna prirodna dimenzija, premda one same još uvijek trebaju misionare. Mnogi svećenici, redovnici i redovnice, iz svih krajeva svijeta,

brojni laici pa čak i cijele obitelji napuštaju svoje zemlje, svoje mjesne zajednice i odlaze u ostale Crkve da svjedoče i navješćuju Kristovo ime, u kojem čovječanstvo nalazi spasenje. Riječ je o izrazu dubokog zajedništva, dijeljenja i ljubavi među Crkvama, da bi svaki čovjek mogao, prvi put ili pak ponovno, čuti navještaj koji ozdravlja i pristupiti sakramentima, izvoru pravoga života. Zajedno s tim uzvišenim znakom vjere pretočene u ljubav, podsjećam i zahvaljujem Papinskim misijskim djelima, koja predstavljaju oruđa za suradnju u općoj misiji Crkve u svijetu. Zahvaljujući njihovu djelovanju navještaj evanđelja se pretvara također u pomoć bližnjemu, pravednost prema najsiromašnijima, mogućnost pružanja izobrazbe u najudaljenijim selima, liječničku pomoć u dalekim krajevima, oslobađanje od bijede, vraćanje prava obespravljenima, potporu razvoju naroda, prevladavanje etničkih podjela, poštivanje prema životu u svim životnim dobima. Draga braćo i sestre, zazivam nad djelo evangelizacije *ad gentes*, i na osobit način na njegove radnike, izlijevanje Duha Svetoga, da im Božja milost pomogne odlučnije kročiti u povijesti svijeta. Zajedno s blaženim Johnom Henryjem Newmanom želim moliti: «Prati, Gospodine, svoje misionare u krajevima koje treba evangelizirati, stavi im prave riječi u usta, daj da njihov trud urodi plodom». Neka Djevica Marija, Majka Crkve i Zvijezda evangelizacije, prati sve misionare evanđelja.

Iz Vatikana, 6. siječnja 2012., na svetkovinu Bogojavljenja.

Papa Benedikt XVI.

PORUKA BISKUPA HBK RODITELJIMA, DJECI I MLADIMA O DVADESETOJ
OBLJETNICI VJERONAUKA U ŠKOLI, USUSRET GODINI VJERE

Bog trajno očituje svoju ljubav prema ljudima. Svjedočenje Božje ljubavi, koja svoj vrhunac ima u životu, smrti i uskrsnuću Isusa Krista, stalna je zadaća Crkve. Želeći ostati vjerni Božjoj ljubavi, s dubokom se zahvalnošću spominjemo našeg 14-stoljetnoga zajedništva vjere s Bogom u njegovoj Crkvi. Na tom putu upućujemo vama, dragi roditelji, djeco i mladi, svoju bratsku i pastirsku riječ ohrabrenja o dvadesetoj godini katoličkoga vjeronauka u školi.

Osobito želimo istaknuti našu želju da predstojeća Godina vjere, koja počinje 11. listopada, pobudi u svima vama nadahnuće da vjeru ispovjedite u punini i s obnovljenim uvjerenjem, s pouzdanjem i nadom. Vjera raste kada se živi kao iskustvo primljene ljubavi i kada se prenosi kao iskustvo milosti i radosti. Takvo iskustvo vjere pozvani smo kao Crkva priopćavati i vjeronaukom u školi. A upravo se vjeronauk u našoj javnosti često predstavlja kao nepotreban. Ogorčeni smo činjenicom njegovoga stalnog dovođenja u pitanje kao redovitoga predmeta u okviru osnovnoga i srednjeg školstva. K tomu i činjenicom različitih oblika diskriminacije vjeronauka kao predmeta. To predstavlja izravno obezvrjeđivanje prava vas roditelja i vaše djece da odgajate u skladu s vašim uvjerenjem te prava na slobodu očitovanja kršćanske vjere odabirom i pohađanjem vjeronauka u školi. Nažalost, sve to često rađa povlačenjem roditelja u «anonimnost šutljive većine», dok se rijetki pojedinačni primjeri ispisa iz vjeronauka predstavljaju kao

redovita pojava te tumače da je taj predmet neprivlačan.

Dragi roditelji, djeco i mladi! U ljubavi vas podsjećamo da je put vjere svakoga od nas započeo sakramentom krsta. Na tom putu sazrijevanja spoznajemo da vjerovati znači odlučiti se biti i živjeti s Gospodinom. Upravo nas on, Isus Krist, svojom ljubavlju sabire u svoju Crkvu, povjeravajući svima nama, navještaj evanđelja s nalogom koji ne zastarijeva. Za vas, dragi roditelji, ispuniti taj nalog znači najprije biti zauzetim navjesticima Radosne vijesti u svojoj obitelji. Istodobno to znači da ste pozvani omogućavati svojoj djeci upoznavanje otajstva kršćanske vjere i na vjeronauku u školi. Stoga vas pred nadolazećom Godinom vjere pozivamo da i dalje bez straha upisujete svoju djecu na vjeronauk u školi te zahtijevate puno poštovanje vašeg roditeljskog prava.

Vama, draga djeco i mladi, od srca poručujemo: otkrivajte svakodnevno radost vjere iz koje možete crpiti trajnu ljubav i snagu za svoj život. Pohađanjem vjeronauka u školi već svjedočite da ste prosvijetljeni u umu i srcu Gospodinovom riječju te da ste izabrali život koji nema kraja.

Dragi roditelji, s novom radošću u srcu uživajte Božju riječ! Draga djeco i mladi, vjeronauk u školi učinite mjestom vašeg istinitog i trajnog obraćenja Gospodinu, jedinom Spasitelju svijeta!

Zagreb, 27. lipnja 2012.

Vaši biskupi

IZJAVA KOMISIJE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE
«IUSTITIA ET PAX»
O PROMICANJU JAVNOG INTERESA I ZAŠTITI JAVNIH DOBARA

Sažetak: u ovo krizno doba, Komisija HBK *Iustitia et pax* želi izraziti zabrinutost za stanje u hrvatskom društvu, ali isto tako ukazati na pravo građana na suvremenu javnu upravu i na djelotvorni javni sektor gospodarstva. Komisija nastoji na taj način dati svoj skroman doprinos raspravi o zaštiti javnog interesa i općeg dobra, sa željom da državna i javna uprava budu na usluzi građanima te da potiču razvoj gospodarstva i zapošljavanje. Jer vrsno obrazovana i nezavisna javna uprava u stanju je postati stabilan i lojalan čimbenik demokratske države te pridonijeti da javni sektor izraste u kompetitivni dio gospodarstva i da tako postanu, svi zajedno, jamstvo složnijeg društva i pravednije države.

Nemile scene s otoka Brača i drugih krajeva gdje radnici ostaju bez posla potiču nas, laike i klerike ove Komisije, da se oglasimo o teškoćama o kojima smo se često suzdržavali govoriti. Skanjivali smo se, premda smo osjećali da su kod propadanja tvrtki i otpuštanja radnika u pitanju i *pravda* i *mir*. Jer nije se uvijek radilo o lošem upravljanju, nego i o volji da se obogati otpuštajući ljude i prodajući imetak tvrtki. Kad smo pak nastojali razumjeti radi li se o jednostranoj nepravdi, sudarali smo se s mûkom institucija ili se gubili u halabuci medija. U isto vrijeme znali smo za iskustva drugih koji radničkim zadrugarstvom i socijalnim poduzetništvom spašavaju tvrtke i tako djelotvorno promiču *dar* i *besplatnost* kao mogući dio «stvarne» ekonomije (v. *Caritas in Veritate*, 34-39).

Stanje naše Domovine danas nije dobro. Propadanje čitavih djelatnosti i stoljetnog znanja (tekstilne industrije, brodogradnje...) i sve veća nezaposlenost, posebice mladih i obrazovanih, velika javna i privatna zaduženost, korupcija i trgovanje utjecajem i javnim pravima, neprilagođenost obrazovnog sustava potrebama vremena i tržišnoj utak-

mici, sve to pridonosi zdvojnosti koju nismo poznavali ni u najtežim vremenima borbe za obranu i oslobađanje Domovine. Tako je *pravo na rad* u velikoj mjeri ostalo mrtvo slovo na papiru, kao uostalom i *obrazovanje za poduzetništvo*. Ovoj sumornoj stvarnosti pridonosi, nakon svakih izbora, promjena više stotina kadrova državne uprave i javnih poduzeća, što uvelike paralizira zemlju tijekom više mjeseci prije i poslije izbora. Država kao da zastaje, a s njom trpe i prava građana i gospodarska djelatnost.

Takvo stanje nije međutim nemoguće promijeniti. Naša zemlja ima brojne prednosti i rijetka bogatstva, od kreativnih i vrijednih ljudi do jedinstvenih prirodnih dobara i dobre infrastrukturne opremljenosti, koji - i jedni i drugi i treći - predstavljaju usporedne i natjecateljske prednosti demokratske Hrvatske u Europi i u svijetu.

Stoga držimo da više ne smijemo šutjeti kad su u pitanju, konkretni ljudi i njihove obitelji, njihov trud i muka, ali i prirodna bogatstva naše zemlje, ukratko najveće vrijednosti našeg prostora i vremena. Ne možemo šutjeti posebice o dvama pitanjima koja tište hrvatsko društvo i uvjetuju *mir* danas, u našoj domovini, ali i *pravednost* sutra, za buduće naraštaje. Radi se naime, s jedne strane o *javnom interesu* - javnoj upravi i javnim poduzećima, s druge o hrvatskim *javnim dobrima* i prirodnim bogatstvima, obnovljivim i neobnovljivim.

1. **Javni interes i opće dobro.** Pluralna i demokratska Hrvatska naslijedila je od komunističkog režima velik i često neučinkovit javni sektor gospodarstva. Njegova privatizacija događala se nažalost u vrijeme kad su jedni branili i oslobađali Domovinu, a pojedini drugi prodavali i uništavali nekad «društvene», ustvari javne tvrtke, zadruge, banke ... Sve se to odvijalo u površnom uvjerenju da su privatizacija i «nevidljiva ruka

tržišta» jedini kriteriji, a da je država *a priori* loš gospodarstvenik. Zaboravljalo se da u demokraciji država, lokalne zajednice i javne ustanove moraju štiti *javni interes* i promovirati *opće dobro*, dok je gospodarska sfera u najvećoj mjeri zbir *privatnih interesa*. Popuštalo se naime neoliberalnom zahtjevu da osnovna uloga države postane - služenje gospodarstvu. Zaboravljalo se da država mora osiguravati i *javni interes* i osnovnu pravednost, tj. solidarnost i jednakost građana - posebice na području obrazovanja i zdravstva - ali i arbitrirati između privatnih interesa.

Zanemarivalo se isto tako dužnost države da osigura vrsnu javnu, posebice državnu, i njezinu neovisnost od izvršne vlasti, tj. Vlade i od političkih promjena. Ukratko, umjesto da se državi priskrbe najbolji, obrazovani kadrovi i tako ostvari načelo *meritokracije* - vodstva sposobnih, nastavilo se stopama prethodnog režima i *partitokracije*, tj. stranački podobnih službenika. Nije se razumijevalo da su samo vrsni i obrazovani voditelji javne uprave u stanju dobro upravljati - na korist građana - i reformirati javni sektor, ali isto tako zamijeniti brojne manje obrazovane te ostvariti značajne uštede za javne proračune i poduzeća. Nije se vodilo računa ni o potrebi *jedinstva državne uprave*, već se dopustilo rastakanje ministarstava pod firmom «nezavisnih regulatornih agencije» (kojih je danas u Hrvatskoj više od 60!), a što je sakatilo državu, ali i množilo «fotelje». Zanemarivalo se isto tako dužnost demokratske države da osigura *osobnu odgovornost* ministara: jer pomoćnici ministara, s jedne strane, tek uče ono što moraju raditi, a s druge politiziraju državnu upravu koja treba biti politički nepristrana.

S druge strane, kod nas nažalost nije dovoljno poznato da u mnogim europskim demokracijama postoji *javni* sektor na područjima ne samo *uslužnih*, nego i *proizvodnih* djelatnosti, a koji se uspješno nosi s konkurencijom privatnog sektora, dok istovremeno osigurava javne, vitalne interese nacije te tako snaži društvenu međuovisnost i kohe-

ziju. Javni sektor je prisutan ne samo na području transporta i zbrinjavanju otpada, energetike i komunikacija, nego i vodopskrbe i odvodnje, ali posebice tzv. «prirodnih monopola», tj. mrežnih sustava od nacionalne važnosti i protežnosti. Ovamo spadaju ceste i autoceste, naftovodi i plinovodi, željeznice i prijenosna električna mreža... koji su vitalni za svako gospodarstvo, za sva nova ulaganja, ali i za smanjivanje socijalnih nejednakosti. Što bi od ovoga svega moralo, a što ne ostati u javnom sektoru u Hrvatskoj, o tome bi trebalo odlučiti po načelu *supsidijarnosti*, koje je danas vladajuće u podjeli nadležnosti između *Europske unije* i država članica, a koje je niklo u krilu Katoličke crkve i njezinog socijalnog nauka prije više od 80 godina (enciklika *Quadragesimo anno*, 186).

Sva bi ova pitanja i kod nas trebala biti predmetom javnih rasprava. Naša se Komisija kani ovom prilikom osvrnuti na vođenje javnog sektora, državne uprave i javnih poduzeća. Političari naime imaju pravo kad ističu da zbog lošeg upravljanja trpe i građani i ta poduzeća, odnosno njihova društvena i gospodarska funkcija. Postoje međutim iskustva drugih i sve ukazuje da je *javni menadžment* poseban *zamat*, dapače *poziv* te da se za nj, kao i za svaki drugi, treba unaprijed obrazovati. On je poseban posao s jedne strane zbog raznovrsnosti područja tj. *materije* javne uprave, jer se radi o velikom broju područja, koja nisu samo pravna, ili samo ekonomska, ili samo financijska... nego i socijalna i «okolišna» i međunarodna i urbana i ruralna i industrijska i uslužna... a, s druge strane, radi *cilja*, koji je poseban, jer se radi o služenju *javnom interesu* po načelima *općeg dobra*. A javni interes nije tek zbir *privatnih* interesa, nego više od toga i kvantitativno i kvalitativno. Privatni je pak interes usmjeren prvenstveno na profit, danas sve razuzdaniji i bezobzirniji profit. Zato znanje i metode upravljanja privatnim poslovima nisu ni primjereni, a ni primjenjivi u javnim poslovima.

Građani međutim imaju pravo na izvrsne, štoviše najbolje upravljачe javnom upravom i javnim poduzećima, jer ti upravljачi imaju utjecaja na slobode građana, njihova prava i imetak... A da bi se dobilo takve, izvrsne «kapetane» javnog sektora, potrebno je najprije odabrati ih kroz stroge i zahtjevne natječaje, a potom ih višestranu obrazovati - pravno i ekonomski, financijski i socijalno, «europski» i «okolišno»... za svu raznovrsnost javnih djelatnosti. Tako obrazovanima, karijernim javnim *menadžerima* moguće je prepustiti vođenje upravnih jedinica i javnih poduzeća, pa i upravnih sudova i tako zaštititi javno upravljanje od stranačkih interesa izvršne vlasti. Jer takvi, politički neutralni - a svakoj legitimnoj izvršnoj vlasti lojalni - profesionalni javni službenici mogu biti jamstvo za zakonitost i stalnost rada, te za pravedno i učinkovito služenja javne uprave građanima, Vladi i državi.

2. Hrvatska prirodna dobra danas su ugrožena, kako zbog nemara vlasti, tako i zbog neoliberalnih pritisaka u pravcu njihova trošenja, uništavanja i prisvajanja. Ona su, uz «prirodne monopole», javna poduzeća i javne medije nažalost ono jedino što još ostaje u javnom vlasništvu i što je kakvo-takvo jamstvo za održivi razvoj Hrvatske, jer prostor i šume, vode i more, zemlja i hrana, blagoslov su ove zemlje i njezina jedina snaga pred izazovima budućnosti.

Sva su ta, još preostala prirodna dobra i infrastrukture, nakon propadanja najvećeg dijela proizvodnih djelatnosti, hrvatska usporedna i natjecateljska prednost, važnosti koje treba biti svjestan svaki saziv Sabora i svaka legitimna Vlada. Jer, čime će sutra hrvatske Vlade vladati na korist građana, a javna uprava upravljati, ako se nastavi s rasprodajom tih dobara kad je već i telekomunikacijski i financijski i energetske sektor u najvećoj mjeri izručen kapitalu bez korijena i domovine? Ova rijetka preostala dobra su hrvatska prednost, ali prednost koje su svjesniji drugi, nego mi sami, drugi koji danas u svijetu unajmljuju ili kupuju milijune hekta-

ra zemlje i ogromne količine vode, infrastrukture i mrežne sustave, ali i otoke i obale mora, jer sve više ljudi želi živjeti u ugodnijim podnebljima.

Zato od Hrvatskog sabora i Vlade građani imaju pravo očekivati da prestanu nuditi na prodaju, ili u koncesije ona dobra i «prirodne monopole», pa i tvrtke, kojima Hrvati mogu sami upravljati - bolje nego danas, dapače izvrsno, ako se to hoće - i od kojih može imati koristi Hrvatska današnjeg i budućih pokoljenja. Zato je isto tako razborito očekivati da se Hrvatska, država potpisnica ugovora s *Europskom unijom*, što prije uključi u promicanje europskih vrijednosti dostojanstva osobe i ljudskog rada kao osnove tog dostojanstva; u povratak primata politike kao «mjesta» i načina prakticiranja demokracije i građanskih sloboda; u obuzdavanje financijskog kapitala - oporezivanjem financijskih transakcija i vraćanjem financija u ulogu servisa gospodarstva i javnih zajednica; u borbu protiv klimatskih promjena; u održivu energetske politiku EU; u izbor migracijske politike EU kao osnove ne asimilacije, nego građanske i kulturne integracije; te, navlastito, u zaštitu obitelji kao osnove društva i dostojanstva života od njegova nastanka začecem do njegova prirodnog završetka.

U zaključku, pozivamo hrvatske javne institucije, od Sabora i Vlade do znanstvenih ustanova i sveučilišta, građanskih i vjerskih udruga te sindikata i stranaka da o pitanjima javne odgovornosti omoguće javnu raspravu i - kad god je opravdano - izjašnjavanje građana referendumom. Radi se, naime, o očuvanju osnovnih funkcija demokratske države i njezine kohezijske društvene uloge. Radi se isto tako o trajnim dobrima koje ovaj naraštaj nema pravo rastočiti, uništiti ili rasprodati.

U Zagrebu, 6. lipnja 2012. godine

Mons. dr. Vlado Košić
predsjednik Komisije HBK
«Iustitia et pax»

IZJAVA STALNOGA VIJEĆA HBK-A O KONAČNOM PRIJEDLOGU ZAKONA O MEDICINSKI POMOGNUTOJ OPLODNJI

Naša je javnost preko medija obaviještena da je Konačni prijedlog zakona o medicinski pomognutoj oplodnji sa sjednice Vlade RH upućen u daljnju saborsku proceduru s namjerom da ga se još ovoga tjedna usvoji prije ljetne stanke Hrvatskoga sabora. Po svom sadržaju i važnosti problematika koju obrađuje takav prijedlog zahtijeva široku demokratsku raspravu u kojoj bi se otvoreno sučelili suprotstavljeni stavovi i argumenti kako bi građani mogli dobiti uvid u vjerodostojne informacije i činjenice.

Predlagatelji takvoga zakona neprestano ističu da su tijekom predizborne promidžbe obećali građanima donošenje takvog zakona smatrajući da ih obećanje uvjetuje, a pobjeda na izborima daje opravdanje za njegovo donošenje. Međutim, ni obećanje, ni pobjeda na izborima ne daje pobjednicima neograničenu vlast nad životom i smrću niti im daje otvorene ruke za urušavanje temeljnih vrijednosti poput braka i obitelji.

Stoga ističemo da konačni prijedlog zakona o medicinski pomognutoj oplodnji:

- ne štiti ljudska prava i nije u skladu s duhom Ustava RH jer začetim ljudskim bićima ne jamči pravo na život, već ih u najvećem broju slučajeva osuđuje na smrt;

- nije human jer zbog selektivnog pristupa ima eugenički karakter što je vidljivo iz članka 3. stavak 2. gdje se kao cilj, za razliku od važećeg zakona, navodi postizanje začeca, trudnoće i rođenje zdravoga djeteta, što je vezano uz neograničenu primjenu preimplantacijske genetske dijagnostike (članak 9. stavak 1. točka 9);

- nije u korist zdravlja žene i muškaraca. Naime postupci medicinski pomognute oplodnje u svojoj biti nisu liječenje jer ne dovode do ozdravljenja uzroka neplodnosti kao složenog zdravstvenog stanja;

- nije u interesu djece ni prije ni nakon rođenja jer, osim što onima začetima uskraćuje pravo na život, nekima od rođenih namjerno oduzima očinsku ljubav i skrb, što je u suprotnosti s Konvencijom o pravima djeteta (članak 7. i članak 18);

- nije usmjeren rješavanju problema već njihovom umnožavanju, kako u medicinskom, tako i u pravnom a napose u moralno-etičkom smislu. To se osobito odnosi na nepoznat broj zamrznutih ljudskih bića – zametaka – čija je sudbina potpuno nepoznata i nedefinirana;

- nije na dobrobit liječnika i liječničke struke jer narušava dostojanstvo liječnika koji bi zbog provođenja takvoga zakona kršili Hipokratovu zakletvu kao i Kodeks medicinske etike i deontologije Hrvatskoga liječničkog zbora (članak 1. i članak 3);

- nije u korist braka i obitelji jer se proširenjem kruga korisnika MPO-a (članak 10) ugrožavaju te dvije stožerne institucije društva u pokušaju da ih se izjednači s ostalim oblicima zajedničkog života koje ih nikako ne mogu nadomjestiti;

- nije u interesu budućnosti hrvatskih građana i njihova zdravlja, već pogoduje financijskim i drugim interesima farmaceutskih tvrtka, zdravstvenih ustanova i uključenih zdravstvenih djelatnika;

- nije odrješit u sprečavanju zloporaba i kršenja zakona (članak 56—57) jer ne predviđa strože kazne za ponavljanje djela, za djela koja izvrši organizirana skupina, ne predviđa kaznu oduzimanja licence za rad zdravstvenom i nezdravstvenom djelatniku koji prekrši odredbe zakona. On predviđa samo novčane kazne, no ne i kazne zatvora, kao što je to slučaj u zakonodavstvima drugih europskih zemalja koje su već regulirale to područje. Primjerice, u Francuskoj se reproduktivno kloniranje kažnjava s 30 godina strogog zatvora i novčanom kaznom od 7,5 milijuna eura.

Iz svega toga je očito da je Konačni prijedlog zakona o medicinski pomognutoj oplodnji po svome sadržaju i naravi duboko nemoralan i nehuman, a njegovo bi provođenje dovelo do nepredvidljivih posljedica za hrvatsko društvo.

Zbog toga članovi Stalnoga vijeća HBK-a bezrezervno podupiru one građane koji su dosada potpisali *Deklaraciju o početku i zaštiti ljudskog života* u njihovim protivljenjima i traženjima glede donošenja Zakona u medicinski pomognutoj oplodnji.

Isto tako Stalno vijeće HBK-a apelira na saborske zastupnice i zastupnike, a po-

sebno na one koji se deklariraju kao katolici, da ne opterećuju svoju savjest donošenjem zakona koji je uperen protiv života te dostojanstva braka i obitelji.

Naposljetku, u ovom ozbiljnom trenutku pozivamo sve vjernike na molitvu, post i pokoru kako bi na taj način, kao i na druge raspoložive načine, izrazili svoje opredjeljenje za kulturu života te vrednote braka i obitelji.

Zagreb, 9. srpnja 2012.

Stalno vijeće HBK-a

PORUKA SVEĆENICIMA, REDOVNICIMA I REDOVNICAMA TE VJEROUČITELJIMA I KATEHETAMA U ŽUPNIM ZAJEDNICAMA NA POČETKU ŠKOLSKE I KATEHETSKE GODINE 2012/2013.

KATEHETSKO NASTOJANJE CRKVE I VJERONAUKE U ŠKOLI U GODINI VJERE

Vrijeme koje započinje novom školskom i pastoralnom godinom vrijeme je koje nam je darovano. Naše je to vrijeme. No, ono nije samo naše, nego je prije svega i Božje vrijeme. S tim i vrijeme Crkve. U Godini vjere koja je pred nama, želja je Crkve učiniti to vrijeme trajnim susretom Boga i čovjeka, koji »započinje krštenjem, po kojemu možemo Boga nazivati Ocem« (Benedikt XVI, *Porta fidei*, 1).

«Želio je vidjeti tko je to Isus...» (Lk 19, 3)

Opisujući susret Isusa i carinika Zakeja, evanđelist Luka napominje: Zakej je želio «vidjeti tko je to Isus, ali ne mogaše od mnoštva ljudi jer je bio niska stasa» (Lk 19, 1-3). U svakom čovjeku, ovisno naravno o njegovoj dobi i mogućnostima, postoji iskonska čežnja za susret s Bogom. Ona je očita u plemenitoj i otvorenoj znatiželji naših učenika, u dubokoj unutarnjoj potrazi roditelja i drugih odraslih vjernika ili u stal-

nom propitivanju smisla života mnogih naših suvremenika koji su «kušani Božjom šutnjom, a tako bi htjeli čuti njegov utješni glas» (Benedikt XVI, *Porta fidei*, 15). Zakejev niski stas kao da je znak ljudske nemoći izdići se iznad ograničenosti koje čovjeku ne dopuštaju susret s Isusom. Mnoštvo koje je Zakeju priječilo «vidjeti tko je to Isus» kao da je znakom tolikih svakodnevnih barijera koje suvremenom čovjeku ne dopuštaju da se probije do jedinoga i pravog Učitelja. Unatoč i našim katehetskovo-vjeronaučnim i pastoralnim osposobljenostima, za koje vjerujemo da su ispravne, može se dogoditi da smo i mi dio mnoštva koje današnjem čovjeku i učeniku priječi vidjeti Gospodina.

U Godini vjere pozvani smo još više postati svjesni sljedeće činjenice: vjeronaučitelj i svećenik nije samo onaj koji promatra i pomaže u razvoju vjere učenika ili mladih. On je i sudionik, suputnik na putu vjere mladoga čovjeka i to čitavom svojom svje-

dočkom osobnošću. Kao nikada do sada u novijoj našoj povijesti, upravo vi katehete u župnim zajednicama i vjeroučitelji u školi pozvani ste biti svjedocima vjere i djelatnicima u službi Crkve. Njegovan ispravni i osobni odnos prema Crkvi, utemeljen na doživljenom susretu između vas i Učitelja, kao i vjerom oblikovan osobni i/ili obiteljski život, prvi su i trajni znak pomoći Zakejima današnjega doba da dođu i susretnu se s Kristom. Stoga i Sveti Otac naglašava: «Vrata vjere koja vode u život zajedništva s Bogom u njegovoj Crkvi uvijek su nam otvorena. Preko njihova praga može se prijeći kada je Božja riječ naviještena a srce dopusti da ga oblikuje milost koja preobražava. Proći kroz ta vrata znači krenuti na put koji traje čitav život» (Benedikt XVI, *Porta fidei*, 1).

Doista, vjera je put. Vjera je zajednički put. Tko želi biti na tom putu vjere, on treba drugoga. On treba zajedništvo onih koji vjeruju. Ali najprije treba one koji će ga svojim životom upućivati u radost Božju, koja želi ući u život svakoga čovjeka. Dok vas sve pozivam da molimo za srca tolikih mladih da se otvore «milosti koja preobražava», istodobno vas pozivam da intenzivnije razmišljamo o vjeronauku u školi i njegovoj konfesionalnoj dimenziji, koja će – u Godini vjere – poseban naglasak staviti na nastavu naslonjenu na ispovijest osobne vjere nas vjeroučitelja, kateheta i svećenika. Vjeronauk u školi je važno, ponekad i jedino mjesto upoznavanja učenika s vjerom i nadom Crkve. Upravo taj susret sa sadržajima kršćanske vjere preduvjet je pristanka uz ono što Crkva predlaže vjerovati i osobnoga iskustva «vidjeti Gospodina» (usp. Benedikt XVI, *Porta fidei*, br. 10).

«Vidjela sam Gospodina» (Iv 20, 18)

Što znači «vidjeti Gospodina» prekrasno opisuje evanđelist Ivan u izvješću o ukazanju uskrsloga Isusa Mariji Magdaleni (Iv 20, 11-18). Nakon što je Marija Magdalena došla na grob te opazila da je kamen s groba

dignut, javila je to apostolima. Ono što je na grobu ugledala bile su pojedinosti (kamen dignut s groba, dva anđela u bjelini i Isus za kojega je mislila da je vrtlar), ali ne i sveukupna stvarnost. Takvo se gledanje još uvijek ne može označiti kao sveobuhvatno, cjelovito. No, promjena se događa u susretu Marije Magdalene s Uskrsnim. Isus izgovara njezino ime: «Marijo!» U toj jednoj riječi, ona je obuhvaćena u potpunosti kao osoba, tako da joj postaje moguće prepoznati ga. «Rabbuni», reče mu. Kao da je htjela reći: «Govori, da te mogu vidjeti», što se potvrđuje na kraju izvješća. «Ode, dakle, Marija Magdalena i navijesti učenicima: 'Vidjela sam Gospodina i on mi je to rekao'» (Iv 20,18).

Odgoj u vjeri ima cilj dovesti čovjeka do osobnoga susreta s Bogom. Vjeronauk u školi, kao i čitavo katehetsko nastojanje Crkve, na poseban način u Godini vjere, ima zadaću dovesti učenike i ostale vjernike do one vjere koja obvezuje da postanu «živi znak prisutnosti Uskrsloga u svijetu» (usp. Benedikt XVI, *Porta fidei*, 15). To je moguće kad svatko od nas, poput Zakeja i Marije Magdalene, čuje svoje ime izgovoreno od Gospodina.

Vjeronauk u školi u novim okolnostima

U novonastalim okolnostima koje se događaju oko vjeronauka u školi uputili su hrvatski biskupi u lipnju ove godine svoju riječ roditeljima i učenicima u poruci naslovljenoj «S novom radošću u srcu uživati Božju Riječ». Pozivam vas, stoga, dragi svećenici, redovnici i redovnice, vjeroučitelji i katehete, da tu poruku preporučite roditeljima i djeci i na početku ove katehetske i školske godine.

Ne treba također zanemariti niti providnosnu činjenicu da će Republika Hrvatska upravo u Godini vjere postati dvadeset osmom članicom Europske Unije. U tom kontekstu valja još jednom istaknuti da je vjeronauk u školi dio europskoga obrazov-

nog standarda. Premda je njegova organizacija na europskom području ovisna o različitim preduvjetima pojedinih zemalja i regija Europe, konfesionalni model vjeronauka, kakav je i u Republici Hrvatskoj, pokazuje se kao najidealniji model vjeronauka u školi. Dvostruka odgovornost, ona državne i ona vjerske zajednice, s obzirom na vjeronauk u školi, proizlazi iz zajedničke skrbi za dobro čovjeka i njegova prava na prakticiranje vjerskih sloboda. Uistinu se nadamo da će cjelokupna »europeizacija obrazovanja« koja se događa u Republici Hrvatskoj dodatno pridonijeti punoj raspoloživosti i svih državnih čimbenika odgovornih za

rješavanje otvorenih pitanja vjeronauka u školi.

Uprimo, dakle, svoj pogled na početku ove katehetske i školske godine u Isusa Krista «Početnika i Dovođitelja vjere» (Hebr 12, 2). Neka on izgovori ime svakoga od nas i učini nas živim znakom njegove prisutnosti u svijetu.

Đakovo, 24. kolovoza 2012, na blagdan sv. Bartola, apostola.

+ Đuro Hranić,
predsjednik Vijeća HBK-a za katehizaciju

PRIOPĆENJE TISKOVNOM UREDU HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Papa Benedikt XVI. prihvatio je ostavku mons. Ivana Milovana od službe pastoralnog upravljanja Porečkom i Pulskom biskupijom, u skladu s odredbom kanona 401 § 2 Zakonika kanonskoga prava, objavio je danas, 14. lipnja, otpravnik poslova Apostolske nuncijature u Republici Hrvatskoj mons. Mauro Lalli.

Istovremeno nasljeđuje ga mons. Dražen Kutleša, dosadašnji biskup koadjutor istomene biskupije.

Zagreb, 14. lipnja 2012.

*Zvonimir Ancić
pročelnik Ureda*

PRIOPĆENJE S IZVANREDNOG PLENARNOG ZASJEDANJA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

– ZAGREB, 11. – 12. LIPNJA 2012. –

Izvanredno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije pod predsjedanjem predsjednika HBK mons. Marina Sračića, đakovačko-osječkog nadbiskupa održano je 11. i 12. lipnja u sjedištu HBK u Zagrebu, Ksaverska cesta 12a. Pozdravljajući nazočne predsjednik HBK podsjetio je na

događaje koji su se dogodili od posljednjeg zasjedanja. Potom je riječi pozdrava uputio otpravnik poslova Apostolske nuncijature u RH mons. Mauro Lalli.

U radnome dijelu biskupi su najprije razmotrili prijedloge vezane za proslavu Godine vjere koja će svečano započeti 11. lis-

topada 2012. na pedesetu obljetnicu otvaranja Drugoga vatikanskog koncila. Istoga dana bit će obilježena i dvadeseta obljetnica objavljivanja Katekizma Katoličke Crkve. Biskupi su prihvatili neke prijedloge koji su nadahnuti smjernicama apostolskog pisma pape Benedikta XVI. «Porta fidei» i notom s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere Kongregacije za nauk vjere.

Na zasjedanju su dogovorene i neke pojedivosti zahvalnog hodočašća u Rim u «Godini vjere» koje će se održati od 5. do 9. studenoga 2012.

Na tragu Apela s plenarnog zasjedanja HBK od 19. travnja 2012. i Izjave Stalnoga vijeća HBK o Prijedlogu zakona o Medicinski pomognutoj oplodnji od 11. svibnja 2012. biskupi su ponovno istaknuli kako se radi o Zakonu koji uređuje iznimno važno i osjetljivo područje te će svojim rješenjima bitno odrediti budućnost obitelji i naroda. Odlučeno je da se tiskaju prigodni materijali s najvažnijim informacijama o umjetnoj izvantjelesnoj oplodnji koji će biti podijeljeni diljem Hrvatske.

Biskupi su se osvrnuli na kršenje Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kultu-

re pokušajem reduciranja nastave vjeronauka samo na prva dva razreda u srednjim medicinskim školama te na druge negativne pojave kad je u pitanju upis djece na vjeronauk u školi. U vidu početka Godine vjere biskupi HBK će pozvati roditelje da tim odgovornije skrbe o vjerskom odgoju svoje djece te da ne dopuštaju povredu njihova roditeljskog prava na školovanje i odgoj djece u skladu s vlastitim uvjerenjem.

Biskupi su raspravljali i o pitanju statusa Vojnog ordinarijata u svjetlu nove Uredbe Vlade RH o ustroju Ministarstva obrane.

Biskup Ante Ivas izabran je za predsjednika Biskupske komisije HBK za liturgiju. Imenovani su i novi članovi u pojedina tijela HBK.

Na zasjedanju su biskupi informirani i o susretu zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića s patrijarhom Srpske pravoslavne crkve gospodinom Irinejom kojem su nazočili članovi Stalnoga vijeća HBK i članovi Svetoga Arhijerejskog Sinoda Srpske Pravoslavne Crkve.

Zagreb, 12. lipnja 2012.

*Tajništvo
Hrvatske biskupske konferencije*

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 570/2012.

Krk, 17. rujna 2012.

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Tragom informacija da bi gospodin Leonardo Beg mogao biti zaređen za biskupa Starokatoličke Crkve, osjećamo svojom dužnošću oglasiti se sa sljedećim priopćenjem:

Gospodin Leonardo Beg kršten je u Rimokatoličkoj Crkvi. Prijavio se i bio primljen za svećeničkog kandidata Krčke biskupije. Nakon filozofsko-teoloških studija u Rijeci, zaređen je za đakona 04. studenog 2001. i poslan na vršenje đakonske službe u župu Cres. Nažalost, u đakonskoj službi nije ustrajao niti punih mjesec dana, nego je napustio župu Cres i vratio se u rodni Rab. Nakon godinu dana promišljanja obratio se 28. listopada 2002. godine pismom krčkom biskupu kojim ga obavještuje da želi definitivno napustiti đakonsku službu te ujedno moli biskupa da povede propisani postupak za njegovo svođenje na laički stalež. Temeљem te Begove molbe kao i molbe koju je uputio Svetom Ocu Ivanu Pavlu II. 28. siječnja 2003. pokrenut je i proveden kanonski postupak za oprost (dispensu) od obveza đakonata. Postupak je zaključen otpisom (reskriptom) Apostolske Stolice, Prot. n. 492/03/D, kojim mjerodavna Kongregacija za božanski kult i disciplinu sakramenata javlja da je papa Ivan Pavao II. dana 30. ožujka 2004. oslobodio Leonarda Bega od svih prava i obveza povezanih s đakonskim statusom, čime je izgubio sva prava i obveze, te dostojanstva i službe koje su povezane s kleričkim staležom; drugim riječima, tim je papinskim činom Leonardo Beg sveden na laički stalež. Budući da otpis Apostolske Stolice ima snagu od trenutka priopćenja, priopćenje papinskog otpisa izvršeno je u Biskupskom ordinarijatu Krk 12. svibnja 2004. Krčki biskup osobno je priopćio otpis

Leonardu Begu, te su time stupile na snagu sve pravne posljedice njegova svođenja na laički stalež.

Od tada ovaj Ordinarijat više nije mogao kontinuirano pratiti životni put Leonarda Bega. Čulo se je međutim da je napustio Rimokatoličku Crkvu i prešao u Starokatoličku Crkvu. O tome smo nedavno mogli čitati u tisku od 09. rujna 2012. To nas je, priznajemo, ražalostilo, jer ako je istina ono što je napisano u tisku, moramo zaključiti da je Leonardo Beg, sa stanovišta Rimokatoličke Crkve, kao njezin član po krštenju, upao u raskol budući da je – prema kan. 751 Zakonika kanonskog prava – raskol «uskraćivanje podložnosti vrhovnom svećeniku ili zajedništva s članovima Crkve koji su mu podložni». Ako su se u ovom slučaju, u pravnom uređenju Rimokatoličke Crkve, ispunili uvjeti za počinjenje kažnjivog djela protiv vjere i jedinstva Crkve, tada – prema kan. 1364, § 1 – «otpadnik od vjere, krivovjernik ili raskolnik upada u izopćenje unaprijed izrečeno». Drugim riječima, kad bi se pokazali točnima svi elementi navedeni u dotičnom tisku, morali bismo ustanoviti da Leonardo Beg ne samo da više nije dispenziran đakon, sveden na laički stalež, nego više niti ne pripada Rimokatoličkoj Crkvi.

Osim toga, ako se pokaže točnom informacija da bi uskoro gospodin Leonardo Beg mogao biti zaređen za biskupa, onda smo također dužni podsjetiti rimokatoličke vjernike da prema zakonodavstvu Rimokatoličke Crkve «nijednom biskupu nije dopušteno posvetiti koga za biskupa, osim ako je prije utvrđeno da postoji papinski nalog» (kan. 1013). Ako bi netko postupio suprotno tom zakonu, to jest nekoga zaredio bez papin-

skog naloga, počinio bi kažnjivo djelo protupravnog prisvajanja crkvene službe prema kan. 1382 Zakonika kanonskog prava Rimokatoličke Crkve, koji glasi: «Biskup koji bez papinskog naloga posveti nekoga za biskupa, a isto tako koji primi od njega posvećenje, upadnu u izopćenje unaprijed izrečeno, pridržano Apostolskoj Stolici».

Ovo priopćenje upućeno je svim ljudima dobre volje, ali prije svega našoj katoličkoj javnosti, članovima Rimokatoličke Crkve, to jest onima «koji su kršteni u Katoličkoj Crkvi ili su u nju primljeni» (kan. 11), jer njih obvezuju crkveni zakoni pa zato trebaju biti dobro upoznati sa svojim položajem, pravima i dužnostima, ali isto tako trebaju biti sposobni upoznati istinu i donijeti ispravnu prosudbu o pravnom položaju onih krštenika koji svojom voljom napuštaju zajedništvo s Katoličkom Crkvom, rimskim prvosvećenikom Papom «u kojem traje služba koju je Gospodin pojedinačno povjerio Petru, prvaku apostola» (kan. 331), i sa Biskupskim zborom «u kojemu stalno traje apostolsko tijelo» (kan. 336). Da je naime čuvanje crkvenog zajedništva i jedinstva od temeljne

važnosti za život vjernika govori i kan. 96 koji ovako opisuje osobu kršćanina: «Čovjek se krštenjem pritijelovljuje Kristovoj Crkvi i postaje u njoj osoba, s dužnostima i pravima koja su kršćanima, uzevši dakako u obzir njihov položaj, vlastita, ako su u crkvenom zajedništvu i ako to ne priječi zakonito donesena kaznena mjera»; a kan. 209, § 1 tu obvezu čuvanja potpunog zajedništva izričito propisuje svim vjernicima: «Vjernici su obvezni, i svojim načinom djelovanja, uvijek čuvati zajedništvo s Crkvom».

Pozivamo stoga i potičemo sve kršćane, a posebno članove Katoličke Crkve, da po izričitoj Kristovoj volji i molitvi s Posljednje večere «Da svi budu jedno» (Iv 17, 21), hrabro i vedro ustraju u molitvi za jedinstvo Crkve, ali da nadasve u svom osobnom životu čuvaju dar zajedništva kao dragocjenu baštinu Krista Spasitelja njegovim učenicima!

U Krku, 14. rujna 2012.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 571/2012.

Krk, 17. rujna 2012.

DOLAZAK BOGOSLOVA U SJEMENIŠTE «IVAN PAVAO II.» U RIJECI

Novi bogoslovi trebaju doći u Bogoslovsko sjemenište u Rijeci u nedjelju 9. rujna do 16 sati radi uvođenja u sjemenišni život i odgoj. Svi ostali bogoslovi trebaju doći u petak 28. rujna do 16 sati, ukoliko nemaju još ispita za položiti.

Akadska godina 2012/13. započinje 1. listopada svetom misom zaziva Duha Svetoga u 9 sati i inauguralnim predavanjem.

Duhovne vježbe za pripravnike za đakoniat održat će se od 4. do 7. listopada u

Pastoralnom centru u Mukinjama (Plitvička jezera) pod vodstvom vlč. mr. Ivana Stošića. Za sve ostale bogoslove duhovne će vježbe biti u Domu pastoralnih susreta u Lovranu od 5. do 8. listopada pod vodstvom don Damira Stojića, SDB.

Kako je već uhodana praksa, bogoslovi trebaju u Sjemenište ponijeti: osobne stvari, odjeću, plahte, pokrivač i časoslov.

Od ove godine započinje i propedeutska godina, za koju će tek biti izrađen program i raspored.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 572/2012.

Krk, 17. rujna 2012.

NAŠI SVEĆENIČKI KANDIDATI

Svećenički kandidati naše biskupije u akademskoj godini 2012/2013. jesu sljedeći:

Josip Karabaić	I. godina
Anton Budinić	II. godina
Filip Šabalja	IV. godina
Franko Markulić	IV. godina
Denis Žuškin	V. godina
Milivoj Guszak	VI. godina

Svi oni prolaze svoju svećeničku formaciju u Bogoslovnom sjemeništu «Ivan Pavao II.» u Rijeci, a filozofsko – teološki studij polaze na Teologiji u Rijeci.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 467/2012.

Krk, 25. srpnja 2012.

TEOLOŠKO - PASTORALNI TJEDAN
ZA SVEĆENIKE I REDOVNIKE RIJEČKE METROPOLIJE

– 24. RUJNA 2012. –

«UZROCI NEVJERE I KRIZE VJERE NA NAŠIM PROSTORIMA»

Tajništvo Teologije u Rijeci dostavilo nam je program ovogodišnjeg *Teološko-pastoralnog tjedna* koji će se održati u Velikoj dvorani nove zgrade Teologije u Rijeci (Omladinska 14, Rijeka) 24. rujna 2012. na temu: «*Uzroci nevjere i krize vjere na našim prostorima*» sa zamolbom da ga prosljedimo svim svećenicima i redovnicima koji djeluju na području Biskupije Krk.

Prosljeđujemo Vam dakle taj program, s pozivom svećenicima da već sada u kalendar svojih obveza i aktivnosti ubilježe termin Teološko-pastoralnog tjedna - *ponedjeljak, 24. rujna 2012.* - i da tako planiraju svoje dužnosti kako bi toga dana mogli *svakako sudjelovati na cjelodnevnom programu* u Rijeci. Braćo svećenici, tema ovogodišnjeg Teološko-pastoralnog tjedna je izu-

zetno važna za sve nas i naše pastoralno djelovanje te je vrlo prikladna na početku nove pastoralne godine i uoči početka Godine vjere.

Neka zato svećenici svoje sudjelovanje na Teološko-pastoralnom tjednu u Rijeci prijave ovom Ordinarijatu *do 10. rujna o.g.* da bi se popis sudionika iz Biskupije Krk mogao dostaviti Teologiji u Rijeci *do 17. rujna o.g.*, kao što je naznačeno i u samom programu i kako nas obvezuju organizatori.

Pozdravlja u Gospodinu,

BISKUP:
✠ Valter, v.r.

Prilog:

PROGRAM TEOLOŠKO – PASTORALNOG TJEDNA

08.45	Otvaranje i pozdravi	14.50	Prof. dr. sc. Tonči Matulić <i>Uzroci nedovoljne kršćanske nazočnosti u suvremenom hrvatskom društvu</i>
09.00	Mons. dr. sc. Ivan Devčić <i>Pitanje Boga danas</i>	15.10	Mr. sc. Damir Stojić <i>Što današnji mladi doživljavaju kao kamen spoticanja na putu vjere?</i>
09.20	Mr. sc. Ivan Stošić <i>Od kritike religije k produbljenju vjere</i>	15.30	Rasprava
09.40	Dr. sc. Richard Pavlić <i>Sposobnost današnjeg čovjeka za vjeru</i>	15.45	Pauza
10.00	Rasprava	16.15	Doc. dr. sc. Nikola Vranješ <i>Utjecaj turizma na vjeru u našim krajevima</i>
10.30	Pauza	16.35	Prof. dr. sc. Milan Špehar <i>Novi duhovni pokreti i ostala duhovna gibanja - odgovor na suvremenu krizu vjere?</i>
11.00	Mons. dr. sc. Mile Bogović <i>Liberalizam na našim prostorima početkom XX. st. i Mahnićev odgovor</i>	16.55	Doc. dr. sc. Božidar Mrakovčić <i>Uzroci nevjere i krize vjere u Novom zavjetu</i>
11.20	Prof. dr. sc. Marijan Jurčević <i>Posljedice komunističkog razdoblja za vjeru u našim krajevima</i>	17.15	Završna rasprava
11.40	Rasprava		
12.15	Sveta misa		
13.00	Ručak		
14.20	Prof. dr. sc. Gordan Črpić <i>Najnovija istraživanja o uzrocima nevjere i krize vjere u Hrvatskoj</i>		

Broj: 573/2012.

Krak, 17. rujna 2012.

TEČAJEVI PRIPRAVE ZA BRAK

Ovogodišnji jesenski Tečaj pripreve za brak održat će se za područje otoka Krka u Krku od 24. rujna do 4. listopada i to večeri od 24. do 27. rujna i od 1. do 4. listopada. Za sudionike s otoka Raba tečaj će se održati u Rabu od 7. do 11. listopada. U Novalji će se tečaj održati sredinom listopada.

Za područje otoka Lošinja tečaj će se biti u Malom Lošinju od 1. do 9. listopada, i to večeri od 1. do 5. te 8. i 9. listopada. Za područje otoka Cresa tečaj će se održati na proljeće sljedeće godine.

Neka župnici o Tečaju obavijeste sve zaručnike i mlađe bračne parove te ih potaknu na sudjelovanje.

Na Tečaju mogu sudjelovati ne samo oni zaručnici koji se namjeravaju vjenčati tijekom sljedećih mjeseci nego i oni koji to planiraju učiniti kasnije; dapače i oni mlađi bračni parovi koji to nisu mogli učiniti prije ženidbe. Dobro je neprestano podsjećati mlade na potrebu dobre i pravovremene pripreve na sakrament ženidbe.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 574/2012.

Krak, 17. rujna 2012.

SLAVLJE SVETE POTVRDE U ŽUPAMA OMIŠALJSKOG DEKANATA

Prema dogovoru sa župnicima omišaljskog dekanata, čije su župe na redu za slavlje svete potvrde ove jeseni, donosimo raspored spomenutih slavlja kako slijedi:

RASOPASNO. nedjelja, 30. rujna u 9 sati
 KRAS ..... nedjelja, 30. rujna u 11 sati
 SVETI VID ..... nedjelja, 7. listopada u 9 sati
 POLJE ..... nedjelja, 7. listopada u 11 sati
 NJIVICE ..... nedjelja, 21. listopada
 OMIŠALJ ..... nedjelja, 28. listopada
 DUBAŠNICA ..nedjelja, 4. studenoga
 DOBRINJ ..... nedjelja, 25. studenoga

Biskup će sa župnicima dogovoriti dan kada će se susresti s krizmanicima, te njihovim roditeljima i kumovima. Na sastanku s krizmanicima neka budu prisutni i vjeroučitelji koji toj grupi predaju vjeronauk.

Župnik Omišlja će svoje krizmanike razdijeliti u dvije grupe, a župnik Dubašnice u tri grupe i biskup će se sa svakom grupom posebno sastati. Župnik Dubašnice će roditelje i kumove rasporediti u dvije grupe. Susreti će se odvijati u vjeronaučnoj dvorani ili nekoj drugoj prikladnoj prostoriji, a ne u crkvi.

Na pripremnim susretima će svećenici već sad, a ne samo neposredno prije krizme, upozoriti roditelje na prikladno odijevanje koje odgovara svetosti i dostojanstvu liturgije.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 575/2012.

Krak, 17. rujna 2012.

MJESEC LISTOPAD

Papa Benedikt XVI. u svom apostolskom pismu «Porta fidei» kojim proglašava Godinu vjere ističe osobito važne primjere vjere koji su označili dva tisućljeća kršćanstva. Među tim istaknutim primjerima vjere na prvo mjesto stavlja Mariju koja je «po vjeri prihvatila Anđelovu riječ i povjerovala naviještaju da će postati Majkom Božjom u poslušnosti svoga posvećenja (usp. Lk 1,38)», pa sve do one vjere s kojom je Marija «iskusila plodove Isusova uskrsnuća i, pohranjujući sva sjećanja u svome srcu (usp. Lk 2,19.51), prenijela ih Dvanaestorici okupljenih s njom u dvorani Posljednje večere da bi primili Duha Svetoga (usp. Dj 1,14; 2,1-4)» (*Porta fidei*, br. 13). S pravom zato Sveti

Otac na kraju apostolskog pisma Godinu vjere povjerava upravo njoj, uzor-vjernici Mariji: «Povjerimo Majci Božjoj, koja je proglašena 'blaženom' zato što 'povjerova' (Lk 1,45), ovo vrijeme milosti» (*Porta fidei*, br. 15).

Godina vjere počinje upravo u mjesecu listopadu, koji je – kao i mjesec svibanj – u kršćanskoj tradiciji posvećen Mariji. Nema zato prikladnije prigode nego da i mi, za našu Krčku biskupiju, otvorimo Godinu vjere upravo na biskupijskom marijanskom hodošašću na Trsat, nakon čega će uskoro uslijediti i prvi važan dijecezanski susret u Godini vjere svih naših svećenika, članova Bisku-

pijskog pastoralnog vijeća te vjeroučitelja i vjeroučiteljica.

Stoga, u svjetlu Godine vjere ovogodišnji marijanski mjesec listopad zadobiva posebno značenje, ali ne samo na biskupijskoj razini, nego bi ga svaka župa trebala pastoralno tako osmisliti da Godina vjere i njezini naglasci već na početku zažive u svakoj župnoj zajednici naše biskupije. K tome će biti usmjerene i naše redovite listopadske pobožnosti, s temeljnom nakanom boljeg poznavanja, učvršćenja i obnove vjere svake naše obitelji i svakoga pojedinog kršćanina. Svjesni smo također i da su dnevne brige i problemi te križevi prisutni na životnom putu

svakoga od nas: mladih i starih, bolesnih i nemoćnih. Stanimo i mi tijekom ovog mjeseca pred lik Marije, uzorne vjernice, i u duhu stavimo svoje brige u njezine ruke, da naši životi budu prožeti svjetlom uskrсне vjere.

Neka nas Marija i njezin zagovor neprestano prate i nadahnjuju u svim našim pastoralnim planovima i djelovanju. Kraljice svete krunice, majčinski bdij i izmoli milost čvrste, ustrajne i nepokolebljive vjere svakom članu naše biskupijske obitelji!

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 576/2012.

Krk, 17. rujna 2012.

KATEKUMENAT

Odrasli kandidati za primanje sakramenata kršćanske inicijacije pripremaju se zajednički na pojedinim područjima naše biskupije: u Krku za cijeli otok Krk, u Malom Lošinju za malološinjski dekanat, u Cresu za creski dekanat, u Rabu za otok Rab i u Novalji za župe Lun i Novalju.

Priprava kandidata mora započeti 1. listopada svake godine, održavati se barem jedanput tjedno i neprekidno trajati do Vazmenog bdijenja ili do Duhova.

Za područje otoka Krka katekumenat će tako započeti u ponedjeljak, 1. listopada u 20.00 sati u dvorani župnog stana.

Za zainteresirane s područja Lošinja katekumenat će započeti 4. listopada i odvijat će se svakog četvrtka u dvorani Župnog ureda.

Za kandidate s otoka Cresa katekumenat će započeti u ponedjeljak 1. listopada u Cresu.

Za područje otoka Raba katekumenat će također, ukoliko bude zainteresiranih, započeti početkom listopada i odvijat će se ponedjeljkom u prostoru Župnog ureda. Isto vrijedi i za župljane Luna i Novalje. Ukoliko bude zainteresiranih kandidata, katekumenat će započeti početkom listopada i održavati se u Novalji.

Sve odredbe i upute o pripremi i odvijanju katekumenata mogu se pronaći u *Službenom vjesniku Biskupije Krk*, 4/2011., str. 156.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 577/2012.

Krk, 17. rujna 2012.

HODOČAŠĆE ŽENA NA GROB MARICE STANKOVIĆ

– ZAGREB, 8. LISTOPADA 2012. –

U ponedjeljak 8. listopada smrtni je dan Službenice Božje Marice Stanković. Svečano euharistijsko slavlje u 18.00 sati u zagrebačkoj katedrali predvodit će krčki biskup mons. Valter Župan.

I ove će se godine, po četvrti put, organizirati hodočašće žena naše Biskupije u Zagreb, na grob Službenice Božje i na sv. misu u Katedrali, pogotovo onih koje su uključene u program duhovnog majčinstva za žene «Marica Stanković». Hodočašću se slobodno

moгу pridružiti i druge žene. Na hodočašće se kreće u jutarnjim, a vraća istoga dana u kasnijim večernjim satima. Prijaviti se može u župnom uredu Krk ili direktno vjeroučiteljici Mirjani Žužić do kraja mjeseca rujna.

Mole se župnici da o ovom događaju informiraju svoje župljanke.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 578/2012.

Krk, 17. rujna 2012.

OTVORENJE GODINE VJERE
BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE NA TRSAT

– 14. LISTOPADA 2012. –

Već od 1993. godine naša biskupija redovito hodočasti Majci Božjoj Trsatskoj na drugu nedjelju mjeseca listopada. Svake se godine na ovom hodočašću okupi velik broj vjernika naše biskupije, ne samo onih koji žive na području biskupije, nego i onih koji žive u Rijeci.

Ove će godine na tu nedjelju, 14. listopada, za vrijeme svečanog misnoga slavlja na Trsat, o. Biskup otvoriti Godinu vjere za našu biskupiju. Zato pozivamo sve vjernike da u što većem broju dođu na Trsat te da uz Marijinu pomoć odvažno zakoračimo u Godinu vjere koja nam predstoji.

Biskup će toga dana u 11.00 sati predvoditi sv. misu u perivoju svetišta Majke Božje Trsatske. Prije svete mise hodočasnici će imati prigodu za svetu ispovijed.

Na ovom tradicionalnom hodočašću vjernika naše biskupije na Trsat mladi će, pod vodstvom povjerenika za mlade vlč. Saše Ilijića, izvesti program prije početka svete mise. U pola sata kroz tekst, sliku, pjesmu i ples podsjetit će na Marijinu savršenu vjeru koja nam treba biti uzor u našim odlukama – DA životu (u obitelji), žrtvi (u braku i pozivu) i DA bližnjemu (u prijateljstvu – zajednici – Crkvi).

Dekani će se na svojim područjima dogovoriti sa svećenicima oko organizacije prijave.

Za organizaciju liturgijskog slavlja brinut će se vlč. mr. Ivan Milovčić, povjerenik za liturgiju. Liturgijsko pjevanje animirat će crkveni zbor iz Krka.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 579/2012.

Krk, 17. rujna 2012.

PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK

– 19. I 20. LISTOPADA 2012. –

Ovogodišnji jesenski plenarni svećenički sastanak održat će se u petak 19. i u subotu 20. listopada 2012.

Ovim susretom želimo na početku Godine vjere što dublje spoznati potrebu čim intenzivnijeg svjedočenja svoga osobnog vjerničkog iskustva.

Zato na ovaj susret pozivamo sve svećenike, redovnike, bogoslove, redovničke pripravnike, ali i vjeroučitelje i vjeroučiteljice, odgojiteljice u vjeri i katehete župskog vjeronauka te članove Biskupijskog pastoralnog vijeća.

Da bi svi spomenuti, slobodni od radnih obaveza, mogli sudjelovati na sastanku upriličujemo ga u petak navečer i u subotu.

Također, zbog želje da na ovom sastanku sudjeluje što više članova Biskupijskog pastoralnog vijeća, planirani jesenski sastanak tog vijeća neće se održati.

DNEVNI RED:

Petak, 19. listopada

Sastanak će započeti u 18.30 sati svečanom Večernjom u krčkoj katedrali. Za vrijeme Večernje neke će osobe iznijeti svjedočanstva svoga vjerničkog života.

Nakon toga uslijedit će pokorničko slavlje s mogućnošću sakramenta pomirenja. Slijedi domjenak u zgradi Biskupskog dvora za sve sudionike.

Subota, 20. listopada

U 8.30 sati: koncelebrirana sveta misa u krčkoj katedrali povodom svetkovine godišnjice njezine posvete.

U 10 sati: u prostorijama Osnovne škole u Krku predavanje dr. Antona Tamaruta: *Kako ponovno otkriti ljepotu i radost vjere*. Uslijedit će nekoliko kraćih koreferata.

Od 11 do 11.30: stanica uz okrjepljenje.

Od 11.30 do 12.30: grupni rad u radionicama.

Od 12.30 do 13.30: rad u plenumu.

U 14 sati: zajednički domjenak u zgradi Biskupskog dvora i završetak susreta.

Članove Biskupijskog pastoralnog vijeća još će posebno pozvati na ovaj susret tajnica Vijeća Mirjana Žužić, a predstojnik Katehetskog ureda vlč. mr. Anton Peranić pozvat će vjeroučitelje i odgojiteljice u vjeri. Župne katehete pozvat će vlastiti župnici.

Molimo sve one koji su pozvani na ovaj susret da se prijave na Biskupski ordinarijat. Prijave su nam potrebne kako bismo na vrijeme mogli formirati grupe za rad u radionicama.

Svi pozvani dužni su sudjelovati na svim točkama ovoga susreta. Neka svećenici tako prilagode i svoje pastoralne obaveze u župama (sv. mise, vjenčanja, listopadske pobožnosti) kako bi mogli prisustvovati cjelokupnom programu.

Za sudionike laike koji žive izvan otoka Krka pronaći ćemo smještaj. Za to će se pobrinuti krčki župnik vlč. Anton Valković, u suradnji s vjeroučiteljicom Mirjanom Žužić. Svećenici sa ostalih otoka zamolit će za smještaj subraću svećenike na otoku Krku.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

ZNAKSTVENI SKUP POVODOM
20. OBLJETNICE POKRETA ZA ŽIVOT KRČKE BISKUPIJE

– HOTEL «MALIN» – MALINSKA, 27. LISTOPADA 2012. –

Pokret za život Krčke biskupije ove godine slavi 20 godina svoga djelovanja. Kako bi obilježio tu značajnu obljetnicu Pokret organizira znanstveni skup koji će se održati 27. listopada 2012. u hotelu «Malin» u Malinskoj. Znanstveni skup imat će sljedeći program:

9.30 početak i najava programa, vodi Lejdi Oreb, urednica i voditeljica na HRT-u 9.30 prigodna pjesma: <i>Probudi se svijete</i>, izvodi «Kap», zbor mladih župe Krk 9.40 pozdrav predsjednika Pokreta za život Krčke biskupije Šime Paparića, dr. med. 9.45 pozdrav krčkog biskupa msgr. Valtera Župana 10.00 <i>Odgoj za kulturu života</i>, Ljilja Vokić, prof., ravnateljica VII. gimnazije u Zagrebu 10.15 <i>Umjetna oplodnja, medicinski, pravni i etički aspekti</i>, prof. dr. sc. Niko Zurak, dr. med. Član Papinske akademije za život 10.30 <i>Globalizacijski trendovi u hrvatskom zakonodavstvu</i>, Zdenka Ninić, dipl. iur 10.45 <i>Odnos obitelji i medija</i>, dr. sc. Danijel Labaš 11.00 <i>Naravna obitelj kao gnijezdo života</i>, prof. dr. sc. Vladimir Gruden, dr. med.	11,15 - 11,35 stanka 11.35 nastup folklornog društva «Poljica» iz župe Poljica, otok Krk 11.50 <i>Određenje spolnosti - određenje čovjeka</i>, dr. sc. Gonzalo Miranda LC, Fakultet za bioetiku Sveučilišta Regina Apostolorum u Rimu 12.20 <i>Kršćansko poimanje osobe</i>, prof. dr. sc. Stipe Kutleša 12.35 <i>Jednom roditelji - zauvijek roditelji</i>, Petar-Krešimir Hodžić, dr. med. 12.50 <i>Važnost djelovanja Pokreta za život</i>, mr. sc. Ana Volarić Mršić 13.30 - 15,30 ručak i stanka 15.30 - 16,00 predstavljanje knjiga 16.00 - 17,00 okrugli stol 17.00 - 18,00 prigodna akademija, glazbeno poetski recital «Adame gdje si?» prije i nakon recitala nastupaju «Kapljice», dječji zbor župe Krk 18.30 Sveta misa, predvodi msgr. Valter Župan, biskup krčki

Dodatne materijale vezane za ovo događanje, Pokret za život dostavit će u skoro vrijeme Župnim uredima. Poziva se sve svećenike da prisustvuju znanstvenom skupu te da potaknu i sve zainteresirane župljane na sudjelovanje.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 581/2012.

Krak, 17. rujna 2012.

OBITELJSKA ŠKOLA RIJEČKE METROPOLIJE

– HOTEL «MALIN» – MALINSKA, OD 16. DO 18. STUDENOG 2012. –

10. Obiteljska škola Riječke metropolije održat će se od petka, 16. studenog, s početkom u 17 sati, do nedjelje, 18. studenog 2012., do otprilike 14 sati, u hotelu «Malin» u Malinskoj na Otoku Krku. Tema škole bit će: *Obitelj, mladi i seksualnost. Moralni stavovi i vrednote u obiteljskom životu*. Predavači na školi bit će don Damir Stojić i mons. Nikola Radić.

Na Župne urede ovih će dana biti poslani leci s prijavnicom i dodatnim informacijama, kako je to bio običaj i prošlih godina.

Za obitelji koje dođu s djecom bit će osigurano čuvanje djece, a za djecu je također predviđen i posebni program.

Prijave za Školu treba slati na adresu koja će biti naznačena na letku od ponedjeljka 17. rujna 2012. do popune kapaciteta ili do ponedjeljka 5. studenog 2012.

Za područje naše biskupije predviđeno je mjesta za 20 obitelji. Potičem župnike da animiraju obitelji u svojim župama kako bi ih što više sudjelovalo na ovoj školi.

BISKUP:

✠ Valter, v.r

Broj: 460/2012.

Krak, 23. srpnja 2012.

DOMOVINSKO ZAHVALNO HODOČAŠĆE U RIM U GODINI VJERE

Odlukom hrvatskih biskupa početkom mjeseca studenog o. g. u zahvalu Sv. Ocu Benediktu XVI. za njegov 1. pastirski pohod našoj domovini 2011. godine, naša će domovinska Crkva hodočastiti u Rim gdje će se organizirati poseban susret sa Sv. Ocem i svečana euharistija u bazilici sv. Petra. Godina vjere koju će Papa otvoriti 11. listopada 2012. daje ovom hodočašću još dublji smisao.

Krčka biskupija organizira hodočašće od ponedjeljka, 5. do subote, 10. studenog 2012. U program hodočašća uključen je pohod Rimu, ali i San Giovanni Rotonda – mjestu posebnog djelovanja sv. o. Pia iz Pietrelcine, poznatijeg kao Padre Pija gdje se nalazi i svečev grob. Također će se pohoditi marijanska bazilika u Loretu.

Pri pozivanju vjernika na ovo hodočašće potrebno je posvijestiti vjernicima da se

naša Domovina nalazi u presudno važnom trenutku za svoju budućnost. Povijest nas uči da je vjernost Crkvi i Petrovom nasljedniku sačuvala naš narod od teških zala u prošlosti. Važno je staviti naglasak na pohod svetim mjestima naše vjere, susret sa Sv. Ocem, kao i hodočasnici iz cijele naše domovine, premda su mnogi naši vjernici već bili u Rimu.

U prilogu se dostavlja plakat, program hodočašća, kao i tablica za upis hodočasnika. Župnim uredima koji koriste e-mail, poslat će se isto i tim putem, pa ih se moli da je popunjavaju u elektroničkom obliku i sa zadanom datumom vrata Biskupskom Ordinarijatu na sljedeću adresu: biskupija-krk@gmail.com Ostale župe poslat će tablicu s popisom hodočasnika i potrebnim podacima poštom.

Prijave se primaju u župnim uredima do 8. rujna, a već 10. rujna podaci trebaju biti u Ordinarijatu. Cijena hodočašća je 2.630,00 Kn od kojih 630,00 Kn nepovratnog pologa treba uplatiti u župnom uredu prigodom prijave.

PROGRAM HODOČAŠĆA

1. dan - 05.11- ponedjeljak KRK – RIM

Polazak u ranim jutarnjim satima preko Vrata Jadrana, graničnog prijelaza Pasjak, Slovenije autoputem kroz pokrajine Veneto, Emilia Romagna, Toscana sa usputnim zaustavljanjima na autoputu radi kraćeg odmora za Rim. Dolazak u večernjim satima. Smještaj u hotel. Večera, noćenje.

2. dan – 06.11. utorak RIM

Nakon doručka odlazak u razgled grada busom i pješice: Bazilika sv. Ivana Lateranskog, krstionica, Scala Santa, bazilika Santa Maria, crkva sv. Petra u okovima, Colosseum, Konstantinov slavoluk, Foro Romano, Campidoglio, Piazza Venezia. Slobodno vrijeme za ručak u vlastitom aranžmanu. Odlazak autobusom u baziliku sv. Pavla izvan zidina, sv. misa, katakombe sv. Kalista, kapela Quo vadis. Povratak u hotel. Večera, noćenje.

3. dan – 07.11. srijeda RIM

Doručak. Odlazak na sv. misu u Crkvu San Spirito, nakon mise audijencija sa Svetim Ocem Benediktom XVI. Slobodno za ručak u individualnom aranžmanu. Nastavak

razgleda grada pješice: Anđeoska tardava, Piazza Navona, Pantheon, Fontana di Trevi, Piazza di Spagna, crkva sv. Jeronima... Povratak u hotel, večera noćenje.

4. dan – 08.11. četvrtak RIM
– SAN GIOVANNI ROTONDO

Nakon doručka odjava iz hotela, odlazak u Vatikan na zajedničku sv. misu u Baziliku Sv. Petra. Nakon mise razgledavanje bazilike, papinskih grobova,... Slobodno vrijeme za ručak, kupnju, individualni odlazak na kupolu U popodnevnim satima odlazak za San Giovanni Rotondo. Dolazak u večernjim satima, Večera, noćenje.

5. dan – 09.11. petak SAN GIOVANNI
ROTONDO - LORETO

Nakon doručka posjet Svetištu Padre Pio, sv. misa, razgledavanje bazilike i groba. Slobodno vrijeme za ručak i individualne programe, te nastavak puta za Loreto. Dolazak u večernjim satima, smještaj u hotel, večera, noćenje.

6. dan – 10.11. subota LORETO - KRK

Nakon doručka odjava iz hotela, razgledavanje Svetišta Svete kućice iz Nazareta, sv. misa, slobodno vrijeme za ručak u vlastitom aranžmanu. Povratak u pravcu Hrvatske. Dolazak u kasnim noćnim satima.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 582/2012.

Krk, 17. rujna 2012.

SUSRET MLADIH SVEĆENIKA S BISKUPOM

Već uobičajeni godišnji susret mladih svećenika naše biskupije, zaređenih u zadnjih deset godina, s Biskupom održat će se i ove godine, i to u srijedu 28. studenoga. Toga dana u 9.30 započet će njihov susret u Biskupskom domu u Krku.

Molimo prezbitere kojih se ovo tiče da tako planiraju svoje vrijeme i pastoralne aktivnosti kako bi neizostavno i u cjelosti sudjelovali na ovome susretu.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

IZ KATEHETSKOG UREDA**BISKUPIJSKI SUSRET VJEROUČITELJA I ODGOJITELJICA U VJERI**

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije i Agencije za odgoj i obrazovanje, Podružnica Rijeka u Krku će se 1. rujna 2012. godine, prigodom početka školske godine, održati biskupijski susret vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri. Tema susreta je *Dvadeset godina vjeronauka u školi*. Na temu sus-

reta održat će se Okrugli stol u kojem će sudjelovati predstavnici roditelja, ravnatelja, vjeroučitelja, župnika, bivših vjeroučenika i predstojnik Katehetskog ureda. Na susretu će sudjelovati i mons. Valter Župan, biskup krčki, koji će predslaviti misu zahvalnicu u Krčkoj katedrali.

STRUČNO VIJEĆE ODGOJITELJICA U VJERI RIJEČKE METROPOLIJE

U organizaciji katehetskih ureda Riječke metropolije, u subotu, 15. rujna o.g., u Župi i crkvi sv. Franje Asiškog na Pehlinu, Pehlin 54, s početkom u 10.00 sati, održat će se prvo Stručno vijeće odgojiteljica u vjeri Riječ-

ke metropolije. Tema susreta: *Izrada operativnog programa, usvajanje prijedloga rada Stručnog vijeća za 2012./2013.*

Svetu misu i nagovor imat će mr. fra Milan Šokčević, TOR.

KATEHETSKA JESENSKA ŠKOLA ZA OSOBE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

U organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje Katehetska škola za osobe s teškoćama u razvoju održat će se 19. i 20. listopada 2012.

Tema: *Asistivne tehnologije*. Rok prijave je do 16. listopada 2012. na www.ettaedu.eu

Mjesto održavanja je Zagreb, Župa sv. Petra, Dom bl. Alojzija Stepinca, Petričićev trg 4.

KATEHETSKA JESENSKA ŠKOLA ZA PREDŠKOLSKI VJERSKI ODGOJ

U organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje Katehetska jesenska škola za predškolski vjerski odgoj održat će se u Nadbiskupij-

skom pastoralnom institutu, Kaptol 29, u Zagrebu 9. i 10. studenoga 2012. na temu: *Vjera i likovnost djeteta*. Rok prijave je do 5. studenog 2012. na www.ettaedu.eu.

BISKUPIJSKO/ŽUPANIJSKO STRUČNO VIJEĆE VJEROUČITELJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

U drugoj polovici studenoga o.g. u Cresu, održat će se Biskupijsko/županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih

škola za pastoralna područja Cres-Lošinj i Krk. Voditelji će biti Dubravka Buničić, prof. i mr. sc. Anton Peranić.

IZ POVJERENSTVA ZA MLADE

Broj: 15/2012.

Krk, 11. rujna 2012.

BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE MLADIH U SVETIŠTE MAJKE BOŽJE GORIČKE

Nalazimo se na početku nove pastoralne godine u kojoj će se kao i proteklih godina nastojati raditi s mladima naše biskupije. Potaknuti pastoralnim smjericama za Godinu vjere koja je pred nama, želim Vam predstaviti jednu novinu ovog Povjerenstva: Biskupijsko hodočašće mladih u Svetište Majke Božje Goričke.

Hodočašće će se održati u subotu 22. rujna i nedjelju 23. rujna o.g. (traje dva dana). Ovim hodočašćem želimo: nakon ljetne stanke ujediniti mlade naše biskupije da hodom kroz molitvu, druženje i zabavu gradimo živu Crkvu, mladu zajednicu vjernika.

PROGRAM:

22. rujna – u 11 sati – polazak ispred župne crkve Presvetog Trojstva u Puntu.

Mladi će se uputiti preko Malantruša prema Obzovi (pastirkim stazama), uz Obzovu preko brdskog platoa (s kojega se s jedne strane uživa pogledom prema otocima: Rabu, Cresu i Lošinju, a s druge strane prema Bašćanskoj kotlini i Velebitu) sve do vrha iznad Svetišta gdje počinje polagano spuštanje na odredište. Cijeli put biti će obogaćen radionicama, razmatranjem Otajstva Svijetla, pjesmom i igrom. Dolaskom u Svetište (oko 18 sati) slavit će se sveta misa, a nakon mise za sve mlade organiziran je roštilj i druženje uz pjesmu. Noćenje će biti u prostorima Svetišta na otvorenom.

23. rujna – u 8 sati – Zajednička molitva i doručak, te predstavljanje Pastoralnog programa Povjerenstva za mlade u Godini vjere.

U 10.30 sati - svečana sveta misa u Svetištu

Nakon Mise mladi se vraćaju svojim kućama (prijevoz nije organiziran)

Potrebno je ponijeti: vreću za spavanje, pribor za higijenu, dobre cipele za hodanje, olovku ili kemijsku, krunicu.

Odabrani put hodočašća nije opasan, unaprijed je provjeren i nije težak. Mladi neka ponesu ruksake u koje će staviti sve stvari kako bi im ruke bile slobodne.

Kotizacija: 50 kn (mladi uplaćuju na početku hodočašća Povjereniku)

U slučaju kiše hodočašće se odgađa

Molim da mlade prijavite do četvrtka 20. rujna na broj telefona: 221-018

Potaknite svoje mlade da se odazovu ovom hodočašću, ohrabrite ih i omogućite im sudjelovanje.

Pozvani su i svi svećenici koji mogu doka hodočaste sa svojom katoličkom mladeži.

*Povjerenik:
Mr. Saša Ilić*

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. BISKUP JE:

Lipanj

- 1 - 3. sudjelovao na VII. Svjetskom susretu obitelji u Milanu;
4. ugostio biskupe Metropolije i zadarskog nadbiskupa koji su bili na svečanom blagdanskom ručku i održali sjednicu biskupa Matropolije;
  - u 18.30 sati sudjelovali su na predstavljanju knjige dr. Antona Bozanića *Svećenici i župe na području Krčke biskupije od 1900. godine do danas*;
  - u 19 sati slavili su u katedrali svečanu misu svetkovine svetog Kvirina koju je predvodio i propovijedao mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup;
7. u katedrali slavio misu i vodio Tjelovsku procesiju;
10. pohodio župe Ustrine i Belej i slavio svetu misu;
11. sudjelovao u Zagrebu na sastanku biskupa s višim redovničkim poglavarima;
11. i 12. sudjelovao na Izvanrednom zasjedanju BK;
13. kod oo. Konventualaca u Cresu slavio svetu misu s blagoslovom djece prigodom blagdana sv. Antuna;
15. na blagdan Srca Isusova sudjelovao na duhovnoj obnovi svećenika otoka Krka na Glavotoku;
  - na večer sudjelovao na proslavi blagdana svetoga Vida u Rijeci;
16. i 17. pohodio župu Ilovik;
17. u katedrali slavio obrede svećeničkog ređenja;
19. susreo se u Rijeci s mons. Milanom Simčićem;
22. sudjelovao u Krku na sjednici vodstva Pokreta za život;
23. predsjedao sjednici Pastoralnog vijeća Biskupije;

24. na Unijama podijelio sakramente kršćanske inicijacije odrasloj osobi i sakramenat krizme djeci 7. i 8. razreda;
25. primio grupu djelatnika Caritasa Đakovačko – osječke nadbiskupije;
  - pohodio Svećenički dom i pomolio se nad odrom pok. svećenika Mata Sutore;
26. sudjelovao u Zadru na sastanku predstavnika crkvenih obiteljskih savjetovališta;
27. na Susku vodio sprovodne obrede za pok. svećenika Mata Sutoru;
28. primio fra Diegu Deklića;
30. lipnja i 1. srpnja pohodio župu Susak i podijelio sakramenat sv. potvrde.

Srpanj

2. predsjedao u Zagrebu sastanku nad/biskupijskih povjerenika za pastoral obitelji;
  - poslije podne predsjedao sastanku predstavnika crkvenih obiteljskih udruuga;
8. svečanom misom u katedrali obilježio 50. obljetnicu svećeničkog ređenja;
9. primio g. Ladislava Ilčića i sudjelovao na sastanku dekana i povjerenika;
15. svečanom misom u Čunskom obilježio 50. obljetnicu Mlade mise;
21. podijelio u Dubašnici sakramenat sv. krštenja Emili Franolić, četvrtom djetetu Damira i Gordane Franolić i Mihaelu, četvrtom djetetu Ivice i Renate Faležić;
22. u Banjolu podijelio krštenje Katarini, petom djetetu Ilije i Ozane Zubonja;
28. i 29. u Mariji Bistrici slavio misu za hodočasnike.
30. srpnja do 5. kolovoza sudjelovao na ljetovanju naših bogoslova u «Oazi Kraljice mira» u Krku.

Kolovoz

5. na Gorici kod Baške slavio svečanu misu povodom Dana domovinske zahvalnosti;
  - navečer, povodom državnog praznika, misio i propovijedao u katedrali;
15. misio svečanu koncelebriranu misu u katedrali.

Rujan

1. sudjelovao u Krku na biskupijskom susretu vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri povodom 20 godina vjerounauka u školi;
3. – 6. bio na duhovnim vježbama kod oo. Karmelićana u Krku;
7. u župi Lopar, na Sorinju, blagoslovio obnovljenu crkvicu i oltar sv. Nikole b. i susreo se sa svećenicima otoka Raba;

8. u selu Zbićine, župa Lubenice, misio u tamošnjoj kapeli povodom 100. obljetnice gradnje i blagoslova te kapele;
  - navečer istoga dana misio svečanu misu u Malom Lošinju, povodom titulara tamošnje župne crkve, Male Gospe;
13. sudjelovao u Krku na sjednici vodstva Pokreta za život;
15. sudjelovao u Krku na susretu svećenika i bračnih parova koji promoviraju obiteljski pastoral;
  - istoga dana predvodio susret sa svećenicima koji će referirati na plenarnom jesenskom sastanku;
  - susreo se u «Oazi Kraljice mira» sa bračnim parovima «Hrvatske zajednice bračnih susreta».

NASTUPNO MISNO SLAVLJE
APOSTOLSKOG NUNCIJA MONS. ALESSANDRA D'ERRICA

Novoimenovani apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, započinjući službu u Hrvatskoj, predvodio je svečano euharistijsko slavlje u nedjelju 8. srpnja u zagrebačkoj katedrali. Na početku slavlja dobrodošlicu mu je uputio zagrebački nadbiskup kard. Josip Bozanić. Nakon popričesne molitve, u ime hr-

vatskog episkopata nunciju je izrazio dobrodošlicu đakovačko – osječki nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije mons. Marin Srakić.

Naš je biskup novoimenovanom nunciju poslao pismenu čestitku te mu izrazio dobrodošlicu prigodom dolaska u Republiku Hrvatsku

SVEĆENICI

MENOVANJA I PREMJEŠTAJI U BISKUPIJI KRK

- SRPANJ 2012. -

Prema odluci krčkog biskupa mons. Valtera Župana ovog su ljeta u Biskupiji Krk izvršene sljedeće promjene u svećeničkim službama:

VLČ. DAJČMAN KREŠIMIR razriješen je službe župnog vikara u Malom Lošinu i imenovan je župnikom u Linardićima te od

01. listopada 2012. biskupijskim povjerenikom za pastoral turista i povjerenikom za pastoral pomoraca.

VLČ. DEBELIĆ IVAN razriješen je službe župnog vikara u Cresu te je imenovan župnikom Ilovika i Unija i župnim vikarom u Malom Lošinju.

VLČ. HENDRIH MARIN razriješen je službe župnika Ilovika i Unija i službe župnog vikara u Malom Lošinj u te je imenovan župnikom Banjola i Mundanija.

VLČ. MR. ILIJIC SAŠA razriješen je službe župnika u Puntu i Staroj Baški te se stavlja ad dispositionem Episcopi do imenovanja na novu službu.

VLČ. KORDIĆ IVICA razriješen je službe ravnatelja Pazinskog kolegija – Klasične gimnazije s pravom javnosti, vraća se u matičnu Biskupiju te je imenovan župnikom u Puntu i Staroj Baški.

VLČ. KRAJNOVIĆ KRISTIJAN, mladomisnik, imenovan je župnim vikarom u Dubašnici.

VLČ. MR. PALJEVIĆ LUKA razriješen je službe župnog upravitelja u Linardićima i službe voditelja neposredne pripreme kandidata za đakonsko i prezbitersko ređenje te je imenovan župnim vikarom u Cresu.

VLČ. POLONIJO MATEJ razriješen je službe župnika u Čunskom.

MONS. RADIĆ NIKOLA razriješen je službe biskupijskog povjerenika za pastoral turista i pomoraca.

VLČ. ŠPANJIĆ SILVIO, mladomisnik, imenovan je župnikom u Čunskom i župnim vikarom u Malom Lošinj u.

MONS. VALKOVIĆ ANTON razriješen je službe generalnog vikara Biskupije Krk te je imenovan župnikom u Krku i dekanom Krčkog dekanata.

PREČ. DR. VELČIĆ FRANJO imenovan je kancelarom Biskupije Krk.

VLČ. VIDAS JOSIP, mladomisnik, imenovan je župnim vikarom u Malom Lošinj u.

VLČ. VOLARIĆ BOŽIDAR razriješen je službe župnika u Banjolu i Mundanijama te je imenovan biskupovim tajnikom i ceremonijarom.

VLČ. ZAZINOVIĆ ANTUN razriješen je službe župnika u Linardićima te je stavljen u stanje mira.

PREČ. DR. ZEC SLAVKO razriješen je službe kancelara Biskupije Krk te je imenovan generalnim vikarom Biskupije Krk.

VLČ. ZUBOVIĆ ROBERT razriješen je službe župnika i dekana u Krku te je stavljen na raspolaganje Gospićko-senjskoj biskupiji za službu župnika u Ogulinu.

VLČ. RENATO KUČIĆ DOKTOR TEOLOGIJE

VLČ. RENATO KUČIĆ obranio je 5. srpnja u Rimu na Papinskom Institutu Ivan Pavao II za studije o braku i obitelji pri Lateranskom Sveučilištu doktorsku disertaciju na temu «La comunità nel pensiero di René Girard. Dalla comunità fondata sull'unanimità del meccanismo della vittima espiatoria

alla comunità cristiana fondata sul sacrificio di Cristo», pod vodstvom profesora Furia Pescia. Vlč. Renatu od srca čestitamo!

Vlč. Renato Kučić 1. srpnja imenovan je tajnikom nuncijature u Sri Lanki, a na službu je stupio 17. kolovoza 2012..

SVEĆENICI NA DUHOVNIM VJEŽBAMA

U prvom turnusu duhovnih vježbi, održanom na Košljunu, od 28. do 31. kolovoza sudjelovali su sljedeći svećenici: Frane Brozić, Tomislav Crnović, Boris Dabo, Krešimir Dajčman, Ivan Debelić, Tomislav Debelić, Anton Depikolozvane, Marin Hendrih, Nikola Ilijić, Ivan Jursić, Dinko Justinić, Ivan Katunar, Ivica Kordić, Petar Kordić, Marijan Kosić, Drago Ljubičić, Ivan Milovčić, Luka Paljević, Ranko Papić, Enco Rodinis, Zvonimir Seršić, Ante Tamarut, Anton Valković, Jerko Valković, Franjo Velčić i Antun Zec.

U drugom turnusu duhovnih vježbi, održanom u Krku, u samostanu oo. Karmelićana od 3. do 6. rujna sudjelovali su sljedeći svećenici: Anđelko Badurina, Zvonimir Badurina Dudić, Anton Bozanić, Ivan Brnić st., Ivan Brnić ml., Ivan Buić, Bogumil Dabo, Josip Kosić, Filip Lucić, Vjekoslav Martinčić, Anton Peranić, Antun Toljanić, Anton Turčić, Ivan Turčić, Franjo Vitezić, Božidar Volarić, Slavko Zec, Mate Žic i o. biskup mons. Valter Župan.

BISKUPIJSKI SUSRET MINISTRANATA

Povjereništvo za pastoral duhovnih zvanja je organiziralo Biskupijski susret ministranata u nedjelju 17. lipnja 2012 i Oazi u Krku. Ovom datumu je pogodovalo što je ove iste nedjelje u večernjim satima bilo svećeničko ređenje u krčkoj katedrali.

Susret je počeo okupljanjem u 9.30. nakon početne molitve, slijedilo je predstavljanje. Na susretu su bili 4 ministranta iz Baške, 30 s otoka Raba, 12 iz Cresa, 3 iz Dobrinja, 13 iz Dubašnice, 8 iz Kornića, 14 iz Krka, 21 iz Malog lošinja, 2 iz Ćunskog, 1 iz Nerezina, 4 iz Njivica, 5 iz Poljica, 9 iz Punta i 1 iz Vrha: ukupno 127 ministranata.

Nakon predstavljanja je uslijedio kviz znanja. U napetom natjecanju svoje znanje najbolje su pokazali ministranti iz Punta koji su pobjedili. Za vrijeme kviza, ministrante su pohodili i ređenici vlč. Kristijan Krajnović, vlč. Silvio Španjić i vlč. Josip Vidas. Po završetku kviza ređenici su izveli simpatični mali igrokaz o «super junaku» i tako ministrantima približili odluku da se pođe duhovnim putem. Ređenici su progovorili o o vlastitom putu duhovnog poziva, te bili nagrađeni velikim pljeskom.

Nakon ručka je počelo sportsko natjecanje. U lijepom ozračju prijateljstva i druženja prošlo je cijelo poslijepodne. Najbolji u nogometu su bili ministranti iz Malog Lošinja, najbolji u odbojki ministranti iz Cresa. U individualnim natjecanjima najbolji u stolnom tenisu je bio ministrant iz Cresa, a u stolnom nogometu kombinirana ekipa ministranata iz Dubašnice i Punta. Uslijedilo je svečano uručenje pehara, te okrepa prije puta za katedralu na svećeničko ređenje.

Na svečanoj Misi su se pridružili i još pokoji ministrant koji nije sudjelovao na susretu, te su svi ministranti obučeni u svoja ministrantska odjela sudjelovali u početnoj procesiji, te se moglo vidjeti velika snaga i potencijal ministranata. Na kraju Mise ređenja Otac biskup je pozdravio ministrante, a mnogima je Misa ređenja bila prelijepi događaj, a nekima i prvi put da sudjeluju na ovako svečanom činu u katedrali. U organizaciji od velike pomoći su bili krčki župnik, karmelićanski i franjevački novaci koji borave u Krku, te razni dobročinitelji. Još jednom se želim zahvaliti svima koji su na bilo koji način pomogli da se ovaj susret organizira i održi.

Mr. Luka Paljević

STRUČNO VIJEĆE VJEROUČITELJA

– 2. SRPNJA 2012. –

Dana 2. srpnja o.g. u dvorani Župnog ureda u Rabu održan je sastanak stručnog vijeća vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola Primorsko – goranske županije/Krčke biskupije, pastoralno područje Rab-Pag u organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije i voditelja stručnih vijeća vjeroučitelja Dubravke Buničić i Antona Peranića.

Susret je započeo u 10:00 sati kratkom molitvom nakon koje je uslijedilo izlaganje «Mjesto i uloga molitve na satu vjeronauka» u kojem je vjeroučiteljica Dubravka Buničić iznijela svoja razmišljanja o ulozi i važnosti molitve. Izlaganje je plod višegodišnjeg traženja i osmišljavanja novih načina molitve i korištenja mogućnosti koje ona pruža. Ovo izlaganje potaklo je vjeroučiteljicu Dubravku da upita svoje učenike sedmog i osmog razreda što oni misle i kako doživljavaju našu molitvu. Njihovi odgovori potvrdili su važnost molitve na satu vjeronauka i ukazali na potrebu njene višeobličnosti. U izlaganju je posebno naglašena uloga vjeroučitelja koji treba biti svjedok istine i voditelj djeci i mladima da dođu do te istine, do Boga života i svetosti, a to ne ide bez molitve. Bilo je nadalje riječi o tome da molitva ne bude samo puko zadovoljavanje forme, o stvaranju

uvjeta prije molitve te o autentičnosti molitve. Nakon izlaganja uslijedila je zanimljiva i živa rasprava u kojoj su vjeroučitelji iznosili osobna iskustva te na taj način produbili temu. Dosta se govorilo o molitvi na početku i na kraju sata, kada je pogodno vrijeme za molitvu. Naglašeno da molitva nikako ne bi smjela biti samo disciplinska mjera koja služi za smirivanje. Osim toga treba se čuvati opasnosti da molitva postane rutina i tako bude lišena iznenađenja. Ona bi trebala uvesti u temu koja se obrađuje. Tako teološka dubina molitve postaje dijelom strukture nastavnog sata, ukoliko nije rutina. Budući da djeca nisu uvijek disponirana za molitvu, razgovaralo se o tome kada moliti? Sukladno didaktičkim elementima, ali i teološkoj pozadini molitve, hvalevrijedno je mjesto molitve u nastavnom procesu kad se u didaktičkoj razradi teme dolazi do vrhunca nastavnog sadržaja. Kad vjeroučitelj osjeti da su svi učenici senzibilizirani za sadržaj tada molitva, oblikovana na razne načine, zauzima svoje nabolje mjesto.

U završnom djelu uslijedile su obavijesti iz Katehetskog ureda koje je skupu predstavio predstojnik ureda mr. Anton Peranić.

Anton Peranić

LJETOVANJE BOGOSLOVA I SJEMENIŠTARACA

Redovno ljetovanje i ove godine održalo se u «Oazi kraljice Mira» u Krku. Sudjelovali su svi bogoslovi: Milivoj Guszak, Denis Žuškin, Franko Markulić, Filip Šabalja, Anton Budinić i Josip Karabaić. Voditelj ljetovanja bio je vlč. Marin Dašek, župni vikar u Cresu.

Susret je započeo u ponedjeljak, 30. srpnja oko 10 sati okupljanjem u «Oazi Kraljice Mira». Dnevni raspored ljetovanja bio je uobičajen. Jutarnjom molitvom časoslova

započinjao je svaki dan. Iza molitve, oko 8 sati slijedio je doručak kojeg su bogoslovi sami pripremali. U 10 sati započeo je radni dio na kojem je svaki bogoslov izložio svoju temu koju je prije pripremio. Svaki dan razmatrala se po jedna tema. Ove godine ponajviše se razgovaralo o temama životopisa svetaca, bilo je također govora o novim pokretima, starim redovima i molitvi. Otac biskup, mons. Valter Župan, prisustvovao je svakom predavanju na koje bi se, kada je

smatrao potrebnim, obratio svojom pastirskom riječi. Radnom dijelu pridružili su se neki župnici koji su bogolove obogatili svojim pastoralnim iskustvima. Radni dio završio je svetom Misom u kapelici o podne gdje je otac Biskup poticao bogoslove da rastu u vjeri i želji da budu što sličniji Gospodinu.

Bogoslovi zahvaljuju na požrtvornosti i ljubavi gđe. Anice Bajčić koja je pripremala i kuhala ručak i večeru svakog dana.

Oko 15 sati uslijedio je odlazak na plaže na Glavotoku, Risiki, i kod Njivica. Popodnevno druženje trajalo je do 18 sati. Večer-

nja molitva časoslova bila je u 18:45, iza koje su bogoslovi večerali.

Večernji dio svakog je dana bio različit. Gledao se poticajni film, molilo svetu Krunicu, posjetilo se župe Punat, Dubašnicu i Njivice, slavilo se pokorničko bogoslužje i ispovijed, te klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu.

Ljetni susret bogoslova završio je 05. kolovoza u Cresu, gdje je bilo sveto Misno slavlje i proslava u povodu blagdana Gospe sniježne, kojoj je posvećena župna crkva.

Milivoj Guszak

BISKUPIJSKI SUSRET ODGOJITELJICA U VJERI I VJEROUČITELJA KRČKE BISKUPIJE

– 1. RUJNA 2012. –

«POZVANI SMO BITI MU SVJEDOCI»

Na početku nove školske i pedagoške godine, u Krku je 01.09. održan redoviti Biskupijski susret vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri, ove godine u slavljeničkom ozračju jer se navršilo više od 20 godina vjeronauka u školi odnosno kako se vjerska pouka Katoličke crkve vratila tamo gdje je bila dugi niz godina, prije nego joj je to pravo i mjesto bilo oduzeto. U tom je smislu i sam stručni skup nosio službeni naziv «20 godina vjeronauka u školi» na čiju je temu održan i Okrugli stol u organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije čiji je predstojnik vlč. Anton Peranić, koji je ujedno bio i moderator cijeloga skupa, te Agencije za odgoj i obrazovanje i višeg savjetnika za vjeronauk, Tomislava Tomasića prof.

Sudionici Okruglog stola bile su osobe koje su, ovisno o svojem pozivu, u izravnoj vezi sa stvarnošću vjeronauka u školi, od onih koji su radili na njegovu ponovnom uvođenju u škole, preko onih koji su odgovorni za njegovo provođenje kroz već više od dvadeset godina sve do danas

Nakon molitve na početku susreta, koju je molila vjeroučiteljica č.s. Antonia Pavić iz

Raba, nazočnima se neposredno prije radnoga djela svojom riječju obratio krčki biskup Valter Župan koji je i sam, u ulozu tadašnjeg generalnog vikara, bio sudionikom ponovnog uvođenja vjeronauka u škole, te je prisutnima progovorio iz svog bogatog iskustva tijekom proteklog razdoblja. Gledanje unatrag i zadovoljstvo sa postignutim treba biti poticaj za još ozbiljniji i odvažniji pogled unaprijed jer pozvani smo navještati «u zgodno i nezgodno vrijeme». Od iznimne je važnosti produhovljenost i osvjedočenje onih koji su pozvani izvršavati taj poziv na poseban način u radu sa djecom i mladima. Biti svjedok može samo onaj koji ima iskustvo Onoga o kome je pozvan svjedočiti. Sami vjeroučitelji postaju znakom, simbolom onoga u čije ime navještaju. Općeljudske kvalitete, danas tako rado isticane, ne postoje same za sebe već jesu ili nisu onoliko koliko je čovjek blizak Onome koji je stvorio i oduhovio njegovu ljudskost, istaknuo je biskup Valter.

U nastavku skupa, u vidu biskupove poruke, vlč. Peranić pozvao je sudionike Okruglog stola sagledati situaciju vjeronauka u

proteklih 20 godina, njegove plodove u odgojno-obrazovnom radu sa djecom i mladima i usmjeriti pogled na njegovu budućnost u sklopu škole i društva prožetih sekularizmom, u sklopu pluralističkog društva i poslanja Crkve u svijetu. Tijek razgovora bio je praćen grafikonima koji su sadržavali podatke vezane uz broj i profil vjeroučitelja i vjeroučenika. Posebnu vrijednost analizi stanja dali su upitnici u kojima su vjeroučitelji vrednovali svoj vjeroučiteljski rad, suradnju u župnoj katehezi i vlastite kompetencije, a isto tako anketa s ravnateljima osnovnih i srednjih škola koju je proveo mr. Peranić.

Sudionici Okruglog stola bili su dr. Šime Paparić, liječnik pedijatar iz Raba kao predstavnik roditelja djece uključene u nastavu vjeronauka u školi, Aleksij Škunca, prof., ravnatelj OŠ A.G. Matoš u Novalji kao predstavnik ravnatelja, Mirjana Žužić, prof., vjeroučiteljica u Krku, Dubravka Buničić, prof., mons. Ivan Brnić, župnik u Malom Lošinj, te dr. docent Miroslav Vrankić, prof. na tehničkom fakultetu u. Svoja iskustva podjelio je sa nazočnima i nekadašnji povjerenik za katehizaciju vlč. dr. Anton Bozanić, sadašnji župnik u Omišlju, koji je značajno pridonio cjelovitom ustroju vjeronauka u školi. Posebnu ulogu imao je i sadašnji zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Bozanić, koji je kao krčki biskup toga vremena zaslužan i za godinu dana raniji ulazak nekih vjeroučitelja u školske prostore za potrebe župne kateheze, na području Krčke biskupije, prije službenog uvođenja vjeronauka na razini Hrvatske. O dojmovima i utiscima prvih vjeroučiteljskih dana, poteškoćama, nerazumijevanju i radu u postkomunističkom ozračju naših škola u suzdržanim i zbuđenim zbornicama, ali i mnogim pozitivnim iskustvima, između ostalih svjedočio je i vlč. Marijan Kosić kao jedan od rijetkih vjeroučitelja od početka do danas.

Moderator skupa, vlč. mr. Anton Peranić, Istaknuo je kako je, uz uvođenje vjeronauka u škole, u Krku odmah organizirana i teološka izobrazba za prve vjeroučitelje laike na-

še Biskupije. Od samog početka vjeronauka u školi nezamislivo je bilo upustiti se u bilo što bez snažne potpore i konkretne aktivnosti naših svećenika. Za razliku od početaka današnji angažman svećenika u vjeronauku u školi puno je niži, redovnika više nema, udio redovnica je cijelo vrijeme gotovo istovjetan, a laici su znatno povećali svoj angažman.

Također, zahvaljujući otvorenosti i suradnji roditelja, koji su prvi i glavni odgojitelji, vjeronauk u školi prepoznat je kao onaj predmet koji ne samo informativno već ponajprije formativno izgrađuje osobnost onih koji ga pohađaju, te tako postaje neposredni odgojni element u oblikovanju sutrašnjih ljudi kao vjernika i građana. Kako bi to bilo ostvareno, bilo je potrebno kroz ovih 20 godina ali i nadalje voditi brigu o onima koji su pozvani ostvarivati vjeroučiteljski poziv. Tako je jedna od trajnih, ne uvijek lakih zadaća Crkve, kao i škole, briga oko vjeroučitelja. Njihova trajna izobrazba, pružanje duhovne podrške, organizacija Katehetskog ureda, ostvarenje vjeroučiteljskog radnopravnog statusa i mnogo toga drugoga bilo je i bit će preduvjet za uspješan rad u razredu i školi. Plod ovog zajedničkog napora, Crkve, škole i samih vjeroučitelja koji odgovorno i kvalitetno vrše svoje obaveze jest kvalitetna komunikacija unutar školskog kolektiva, otvorenost školskih vlasti prema potrebama vjeroučitelja, prihvaćenost vjeronauka na različitim razinama i visok postotak onih koji izabiru vjeronauk (94% osnovne škole i 76% srednje škole).

Na kraju Okruglog stola vlč. Peranić pozvao je nazočne vjeroučitelje i odgajateljice u vjeri da se i oni uključe u razgovor svojim razmišljanjima, komentarima i iskustvima u svom vjeroučiteljskom radu i suradnji sa župnicima u pastoralu.

Nakon završetka radnog djela uslijedila je Sveta misa u Krčkoj katedrali koju je predvodio otac biskup Valter Župan.

Marko Karčić

IN MEMORIAM

VLČ. MATE SUTORA

– 1934. - 2012. –

U Svećeničkom domu u Krku, 25. lipnja 2012. godine, u 78. godini života i 52. godini svećeništva, umro je svećenik naše krčke biskupije don Mate Sutora.

Rođen 7. ožujka 1934. od oca Josipa i majke Mateje, osnovnu školu je završio na Susku na talijanskom jeziku. Stupio je u sjemenište u Velom Lošinj u jesen 1946. godine i tamo završio dva razreda gimnazije, ostalih šest razreda završio je i maturirao u Klasičnoj gimnaziji - srednjoj vjerskoj školi u Pazinu. U Bogoslovno sjemenište stupio je nakon mature, 1956. godine. Nakon završenih teoloških nauka s apsolutorijem i diplomom, zaređen je za svećenika na blagdan svetih apostola Petra i Pavla 1960. u Malom Lošinj, a 5. srpnja slavio na Susku Prvu svetu misu.

Službovao je na otoku Krku (Kornić i Stara Baška): na otoku Rabu (Mundanije i Rab), bio upravitelj župe Krk, župnik Nerezina, te upravljao Punta Križa i Osor. Zadnja mu je župnička služba bila u Dobrinju do 2006. godine kada je po dogovoru umirovljen.

Sprovodne obrede sa sv. misom 27. lipnja na Susku, predvodio je krčki biskup mons. Valter Župan. Mons. Župan je, oslanjavši se na pročitano evanđelje (Iv 14, 15-21) koje je u svojoj oporuci zaželio don Mate Sutora, izrekao prigodnu homiliju. Istaknuo je važnost Duha Svetoga u životu kršćanina: «Često se, naročito kod pripreme na krizmu, govori kako Sveti Duh daje svjetlost, to znači mudrost, savjete, inteligenciju, razumijevanje i znanje, također, on je taj koji daje snagu: Bit ćete obučeni u silu odzgor, rekao je Isus. Točno je sve to. Ali čovjek nema samo potrebe za svjetlošću da bi

vidio, ni snage da bi mogao djelovati. Čovjeku je potrebna i utjeha da bi mogao živjeti. Čovjekovo je srce nemirno, rekao je sveti Augustin biskup. Čovjek se često osjeća osamljen i obuzet strahom u ovom svijetu. Čovjek se umori i umor ga dotuče, iscrpi, boji se pred budućnošću a i prijatelji ga često iznevjere. Tko će biti njegov tješitelj sposoban da ga podigne, tko će mu dati nade i ufanja? «Ja sam tvoj tješitelj, zašto te je strah od ljudi koji umiru i odlaze? Ja sam Gospodin tvoj Bog, vi ste moj narod» govori Bog po proroku Izaiji. Po prorocima govori Bog: Tješite, tješite moj narod! Apostol Pavao će reći: Naš Bog je Otac milosrđa i Bog svake utjehe koji nas tješi u svakoj našoj nevolji.» Za don Matu rekao je pak: «Vjerujem da je don Mate već u najranijoj djetinjoj dobi imao prigode u roditeljskoj kući osjetiti da je Bog tješitelj... Iz njegove se oporuke vrlo lijepo može iščitati kako je sve više napredovao u predanosti Bogu i potpuno se predavao u njegove ruke. Dirljive su njegove riječi zahvalnosti Bogu i Majci Mariji, pokojnim roditeljima, pokojnom bratu Leonardu, sestri Mariji i njihovim obiteljima, te braći svećenicima na dobroti i susretljivosti.

Mi ga danas izručujemo Bogu moleći da sada dobri Otac primi u svoju slavu onoga koji se u njega ufao i vjerovao. Neka mu oprosti sve što je po ljudskoj slabosti pogriješio, a za svako dobro djelo neka mu stostruko uzvрати. Dragi don Mate, uđi u veselje svoga Gospodara.»

Nakon posljednjeg oproštaja pokojnikovo tijelo u procesiji je ispraćeno do mjesnog groblja i položeno u svećeničku grobnicu u tamošnjoj kapelici.

SADRŽAJ 4/2012.

BISKUPOVA RIJEČ NA POČETKU ŠKOLSKE I VJERONAUČNE GODINE.....	121
DOKUMENTI	122
Poruka Pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan 2012.....	122
Poruka biskupa HBK roditeljima, djeci i mladima o dvadesetoj obljetnici vjeronauka u školi, ususret Godini vjere.....	125
Izjava Komisije HBK «Iustitia et pax» o promicanju javnog interesa i zaštiti javnih dobara	126
Izjava Stalnoga vijeća hbk-A o konačnom prijedlogu Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji.....	129
Poruka svećenicima, redovnicima i redovnicama te vjeroučiteljima i katehetama u župnim zajednicama na početku školske i katehetske godine 2012/2013.....	130
Priopćenje Tiskovnog ureda HBK	132
Priopćenje s Izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK	132
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	134
Priopćenje za javnost	134
Dolazak bogoslova u sjemenište «Ivan Pavao II.» u Rijeci	135
Naši svećenički kandidati	136
Teološko - pastoralni tjedan za svećenike i redovnike Riječke metropolije	136
Tečajevi priprave za brak	137
Slavlje svete potvrde u župama Omišaljškog dekanata.....	138
Mjesec listopad	138
Katekumenat	139
Hodočašće žena na grob Marice Stanković (8. listopada 2012.).....	140
Otvorenje Godine vjere. Biskupijsko hodočašće na Trsat (14. listopada 2012.)	140
Plenarni svećenički sastanak (19. i 20. listopada 2012.)	141
Znanstveni skup povodom 20. obljetnice Pokreta za život Krčke biskupije (27. listopada 2012.)	142
Obiteljska škola Riječke metropolije (16. do 18. studenog 2012.)	143
Domovinsko zahvalno hodočašće u Rim u Godini vjere	143
Susret mlađih svećenika s Biskupom	144
IZ KATEHETSKOG UREDA	145
Biskupijski susret vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri	145
Stručno vijeće odgojiteljica u vjeri Riječke metropolije	145
Katehetska jesenska škola za osobe s teškoćama u razvoju	145
Katehetska jesenska škola za predškolski vjerski odgoj	145
Biskupijsko / županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola	145

IZ POVJERENSTVA ZA MLADE	146
Biskupijsko hodočašće mladih u Svetište Majke Božje Goričke	146
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	147
O. Biskup	147
Nastupno misno slavlje Apostolskog nuncija mons. Alessandra D'Errica.....	148
Imenovanja i premještaji u Biskupiji Krk	148
Vlč. Renato Kučić doktor teologije.....	149
Svećenici na duhovnim vježbama	150
Biskupijski susret ministranata.....	150
Stručno vijeće vjeroučitelja	151
Ljetovanje bogoslova i sjemeništara.....	151
Biskupijski susret odgojiteljica u vjeri i vjeroučitelja Krčke biskupije	152
IN MEMORIAM: vlč. Mate Sutora.....	154

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: bisk.ordinarijat.krk@ri.t-com.hr
Odgovara: mons. Valter Župan, biskup
Uredili: S. Zec, I. Žužić